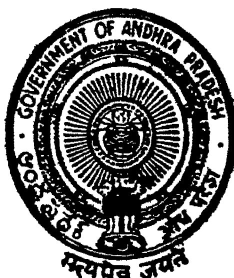
Issued on 6-9-1958

Volume XVI

No. 1

2nd July, 1958
(Wednesday)

Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates

Part II— Proceedings other than Questions and Answers

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

NOTE: * at the commencement of the speech denotes confirmation from the Member not received in time.

Printed by Ajanta Printers, Secunderabad,
for the Director, Government Printing Press, Hyderabad-A. P.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

[*Part II — Proceedings other than Questions and Answers*]

OFFICIAL REPORT

Sixty-second day of the Sixth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

---

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 2nd July, 1958

The House met at Three of the Clock

[MR. SPEAKER IN THE CHAIR]

QUESTIONS AND ANSWERS

(SEE PART I)

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ): అధ్యక్షా! నిన్న కాక మొన్న రూలు 70 (ఎ) క్రింద drawing the attention అని మీ జ్ఞప్తికి తీసుకొనివచ్చాను. అది చాలా ముఖ్యమైనది, తక్షణం తెలియజేయవలసినటువంటి విషయం. ఏమిటి అంటే నందిగామ స్కూలు సెంటరులో విద్యార్థుల పరీక్షా ఫలితాలు నేటివరకు కూడ ప్రకటింపబడలేదు. అందుచేత అక్కడ విద్యార్థులకు చాలా యిబ్బంది కలుగుచున్నది. Institutions లో సీట్లు అయిపోతున్నాయి. విద్యార్థులకు ఏమి చేయాలో బోధపడడంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మంత్రిగారు ఈవేళే వచ్చారు. మీరు యిచ్చిన కాగితం ఈరోజున అందుతుంది. జవాబు చెప్పడానికి ఉంటే రేపు చెబుతారు.

విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు) : రేపు ప్రొద్దున చెప్పడానికి వీలుపడదు. ఈ రోజు మధ్యాహ్నమే నాకు చేరింది. అది ఆఫీసుకు వెళ్ళిరావాలి. ఎల్లుండికి information యివ్వగలుగుతానేమో !

మిస్టర్ స్పీకర్ : సరే!

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, ఆ ఆఫీసు ఎంతో దూరములో లేదు. ఏబిడ్ రోడ్డులోనే ఉన్నది. ఫోనుచేసి తెలుసుకోవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అవన్నీ లాభంలేదు. కూర్చోండి. ఇప్పుడు ఎవరూ ఏమీ చేయలేరు.

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు (పదమలమేట) : 74 రూలు క్రింద నేను నోటీసు యిచ్చాను. ఏమి అయింది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : అదికూడ వస్తుంది, రేపో ఎల్లుండో ! వరుసలో !

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు : ఎప్పుడు వస్తుంది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎప్పుడు వస్తుందో నేను ఎట్లా చెప్పగలను ?

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు : కొంపలు తగులబడి పోతోంటే...

మిస్టర్ స్పీకర్ : చాలాచోట్ల తగుల బడుతున్నవి. ఇక్కడ ఒకచోటే కాదు.

(Pause)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మంత్రి పట్టాభిరామారావుగారు నన్ను అడుగుతున్నారు. యూనివర్సిటీ బిల్లు వచ్చి 5 రోజులుమాత్రమే అయింది. 27 న పబ్లిషు అయింది. వారంరోజులు కావాలి. దానికి 7 రోజులు పూర్తి కాకుండానే పర్మిషన్ యివ్వమని అడుగుతున్నారు. దీనికి సుందరయ్యగారు ఏమంటారు ? ఏదో ఒకటి ఈరోజు తీసుకొందాము. ఉస్మానియా, వెంకటేశ్వరా ఆంధ్ర తీసుకొందామా చెప్పండి.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) : అధ్యక్షా ! ఈ మూడుబిల్లులలో ఉన్న principle ఒక్కటే! ఈ మూడు ఒకటితరువాత ఒకటి చర్చిస్తూ కూర్చుంటామా ? లేకపోతే మూడింటిని ఒకేసారి ప్రతిపాదించి మూడింటిని కలిపి చర్చిద్దామా అనేది తేల్చుకోవలసి ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అది ఎట్లా ? అన్నీ ఒకమాదిరిగా ఎట్లా ఉంటాయి ?

శ్రీ పి. సుందరయ్య : అన్నిటిలో ఒకేమాదిరిగా ఉంది.

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : అధ్యక్షా ! ప్రతిపక్షనాయకులు చెప్పినట్లు చాలా విషయాలలో ఈమూడు ఒక్కటే ! మూడింటిని కలిపి discuss చేయడంలో ఎక్కువ లాభం ఉంటుంది. అన్నివిషయాలను డిస్కసు చేయడానికి సభ్యులకు అవకాశం ఉంటుంది. లేకపోతే same thing నే repeat చేయవలసివస్తుంది. అందుచేత మీరు అనుమతి యిస్తే మూడింటిని ఒకటి తరువాత ఒకటి move చేస్తాను. Discussion కు మాత్రం ఒకేసారి అనుమతిస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సుందరయ్యగారూ, రామకృష్ణరాజుగారూ మీ అభిప్రాయం ఏమిటి ? మూడింటిని కలిపి తీసుకొందామా ?

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు : అట్లనే చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మూడింటిని ప్రతిపాదించిన తరువాత రెండు మూడు రోజులు చర్చ జరుపుదాము.

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : ఈ వేళా, రేపునా ?

శ్రీ పి. సుందరయ్య : రేపుకూడ సాధ్యంకాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : తరువాత చూదాము. I want to give full scope for all members.

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : చిత్తం. ఈ బిల్లు సెలక్టు కమిటీకి కూడ వెడుతున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : వెళ్ళినా ఏమీ పరవాలేదు. వెళ్ళేముందు పూర్తిగా దానిమీద discussion జరగాలి.

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : సరేనండి.

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు : మొన్న ఎస్టేట్సు అబాలిషన్ బిల్లుక్రింద కొన్ని రూల్సు రెవిన్యూమంత్రిగారు move చేయవలసి యున్నది. అదికూడ ఈ రోజునే జరగాలని అనుకొన్నాము. అది ఎప్పుడు వస్తుంది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటి రేపు కలుస్తుంది. అందులో డిసైడు చేస్తాము.

THE OSMANIA UNIVERSITY BILL, 1958
THE ANDHRA UNIVERSITY (ANDHRA PRADESH AMENDMENT) BILL, 1958
SRI VENKATESWARA UNIVERSITY (ANDHRA PRADESH AMENDMENT) BILL, 1958

Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao: Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

"That the Osmania University Bill 1958 be read a first time."

"That the Andhra University (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1958 be read a fiirst time."

"That Sri Venkateswara University (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1958 be read a first time."

Mr. Speaker: Motion moved.

Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao: While moving the Bills Sir, I wish to state that the Osmania University is at present governed by the provisions of a revised Charter promulgated by the Nizam of Hyderabad on the 8th of December 1947. Since this revised charter was brought into force, India has become a Republic and great changes have occurred in the political, economic and social life of the country. There has been great demand from all sections of people for remodelling the University and its constitution. In response to the recommendations made by the University Education Commission as early as 1952 Sir, the senate of the Osmania University urged the Government to take early steps for undertaking a legislation in this regard. Time and again on the floor of the Assembly and even outside, there was a demand for introducing a progressive legislation. In fact, a private member introduced a bill in this regard some time ago in the Legislative Assembly, but it was withdrawn in view of the assurances given by the Government that they themselves intended to introduce such legislation. The great impediment in the way of early legislation in those days was the indecisive attitude adopted by the Government of India regarding the question of taking over the Osmania University under the management of the Central Government. In 1956 a bill was actually prepared by the former Government of Hyderabad but in view of the impending reorganisation of the States, it could not be proceeded with. After the formation of the Andhra Pradesh, the present Government considered that the proposal to undertake legislation might be considered in the present set up of the reorganised States. Accordingly, they constituted a committee consisting of my collegues, the hon. Ministers for Home, the then Finance Minister, Minister for Irrigation and Power and myself and the Vice Chancellors of the three Universities in the State viz., the Vice Chancellors of the Andhra, Osmania and Sri Venkateswara Universities, Mr. Madapati Hanumantha Rao, the Director of Public Instruction and the Secretary to Government, Education Department, to examine and suggest the lines on which the present Osmania University Charter might be replaced by an Act of Legislation. The committee made certain suggestions for revising the charter. While considering the suggestions the Government felt that the Committee should be enlarged so that the amendments to the Andhra and Sri Venkateswara University Acts also might be considered with a view to bringing about uniformity as far as possible in the

legislation pertaining to the three Universities in the State. Accordingly the committee was reconstituted by the addition of representatives of the Andhra and Sri Venkateswara Universities. The reconstituted committee after examining the draft bill prepared by the former Government of Hyderabad, the draft bill prepared by Sri M. S. Doraswami, formerly officiating Vice Chancellor of Osmania University and the provisions of the existing Andhra and Sri Venkateswara University Acts and all the other material available on the subject, came to a decision that the pattern of legislation for the Osmania University might be basically the same as that obtaining in the Andhra and Sri Venkateswara Universities. The committee considered, at the same time, that the Andhra University and Sri Venkateswara University Acts might be suitably amended so as to bring them into line with certain provisions which are being incorporated in the Osmania University Bill. On this basis, the committee made certain important recommendations for the revision of the Osmania University charter and the amendments of Andhra and Sri Venkateswara University Acts. These draft bills were prepared on the basis of these reeommendations and they were published in the Andhra Pradesh Gazette for eliciting public opinion. In addition to the views of the senates of the three Universities on the respective bills, suggestions and objections have also been received from several associations and individuals. Certain recommendations and suggestions made by the senates and other private bodies which are found to be acceptable have been incorporated in the Osmania University Bill which is now before you. I may add that this bill has been prepared with the greatest care possible and has received the best attention of the Government.

Before closing my speech, I may be permitted to say briefly a few words about these bills. In the first place, I may say that the draft of the bill closely follows the pattern, as I have already said, of the Andhra and Sri Venkateswara University Acts. The Government have incorporated in it modifications as recommended by the Committee. For the benefit of the employees of the University, provision has been made in the bill for the establishment of a Pension and Provident Fund Schemes. Provision has also been made in the bill for certain matters which now find place in the Statutes, Ordinances and regulations of the University with a view to give statutory basis and to protect the interests of staff and safe-guard the finances of the University.

As I have already mentioned, Sir, the Bills on the whole closely follow the pattern and legislation obtaining in the other

Universities in the State and contain the best features of legislation required for any modern University. I now request the House to accept the motion that the Bills be read a first time.

*శ్రీ రావినారాయణరెడ్డి (భువనగిరి): అధ్యక్షా! మాకు అందచేసిన ఈ మూడు విశ్వవిద్యాలయాల బిల్లులను చాలా జాగ్రత్తగానే చదివేందుకు ప్రయత్నించాను. అదేవిధంగా మంత్రిగారు చేసిన క్లుప్తమైన ఉపన్యాసమునుగూడ చాల జాగ్రత్తగానే విని ఆకళింపు చేసుకొనుటకు ప్రయత్నించాను. ప్రపంచములోని విశ్వవిద్యాలయాల యందుండే అన్ని మంచి విషయాలుకూడ ఈ బిల్లులో చేర్చబడినాయనీ; చాలా సక్రమమైన బిల్లు అని మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. కాని ఆ బిల్లుల పరిశీలనవల్ల ఆ విషయంలో నాకు నమ్మకము కలుగుటలేదు. కాగా చాల worst విషయాలను తెచ్చిపెట్టినట్లు తోచుచున్నది. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీని ఆంధ్ర, తిరుపతి యూనివర్శిటీల పద్ధతులపైన మార్చినట్లుగా వారు చెప్పినారు. కాని చాలా ముఖ్యమైన విషయాలలో ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ పద్ధతులపై వాటిని మార్చినట్లు కనబడుతున్నది. వైస్ చాన్సలర్ ఎన్నిక విషయంలో ఉస్మానియా యూనివర్శిటీలో ఎన్నిక పద్ధతి లేకుండెను ఆంధ్ర, వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయాలలో ఎన్నిక పద్ధతి ఉండేది. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ పక్కిలోనే వాటిని తీసుక వచ్చారు. ఈ ఎన్నికలపద్ధతి సక్రమమైనదా లేక నామినేషన్ పద్ధతి మంచిదా అని ఆలోచించాము, ఇప్పుడు ఆంధ్ర, వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయాలలో ఎన్నికపద్ధతిని తీసివేసి ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టుటేగాక ఒక విచిత్రమైన 'ఢిల్లీ' పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టారు. దాని ప్రకారం సిండికేట్ ఇద్దరు సభ్యులను నామినేట్ చేస్తుంది. గవర్నరుగారు ఒక సభ్యుని నామినేట్ చేస్తారు. ఈ ముగ్గురు సభ్యులు ముగ్గురిని నామినేట్ చేసి గవర్నరుగారికి పంపుతారు. గవర్నరు ఆ ముగ్గురినుండి ఒకరిని ఎంచుకోవాలి. వారికి ఇష్టంలేకపోతే ముగ్గురిని కూడ తిరగగొట్టవచ్చు. ఈ నామినేషన్ పద్ధతికంటె ఎన్నికల పద్ధతి చాలా ప్రజాస్వామ్య పద్ధతనే అభిప్రాయానికి వచ్చాము. దానిని గురించి భేదాభిప్రాయాలు ఉండవచ్చు. దానిని గురించి విద్యావేత్తలు వివిధమైన అభిప్రాయాలను వెల్లడించి ఉండవచ్చును. కాని ఒక్క విషయాన్ని మాత్రం మంత్రిగారికి చెప్పదలచుకున్నాను. వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపన సందర్భంలో ఆంధ్ర ప్రభుత్వమే ఒక కమిటీని నియమించింది. వారు ఇతర రాష్ట్రాలు వివిధంగా ప్రవర్తించినప్పటికి, ఇది ఆంధ్రరాష్ట్ర అనుభవం; ఎన్నికల పద్ధతికి బదులుగా నామినేషన్ పద్ధతి ఉంటుందని చెప్పుటకు అవకాశం మేమాత్రమూ లేదని

స్పష్టంగా వ్రాశారు. మన అనుభవం దృష్ట్యా ఇతర యూనివర్శిటీలను కాపీ చేయవలసిన అగత్యం లేదని నా అభిప్రాయం. బహుశః ఇతర యూనివర్శిటీలే మనలను కాపీ చేయవలసి ఉంటుందేమో ? ఆంధ్ర, వెంకటేశ్వర యూనివర్శిటీ లలో యున్న ఉత్కృష్టమైన ఎన్నికపద్ధతిని వమ్ము చేశారు. అందు కేవో కారణాలు ఉండవచ్చు. దానిలో ఏవో ఇంట్రీగ్సు ఉన్నవని, రాజకీయాలు అడ్డంగా వస్తవని చెప్పవచ్చు. కాని ఏ దృక్పథంగా ఆలోచించినా అదే ఉత్తమ పద్ధతి. నామినేషన్ పద్ధతిలో మాత్రం రాజకీయాలు రావా ? దానివల్ల అధికార మంతా గవర్నరు చేతులలో ఉంటుంది. సిండికేట్‌లో మాత్రం corruption రాజకీయాలు నడువవా ? ప్రభుత్వంలోనే ఇన్ని తగాదాలు ఉన్నప్పుడు గవర్నరు మాత్రం అంత free గా చేస్తారా? ఐతే ఎన్నికల పద్ధతి లోప భూయిష్టం కాదని ఎవ్వరూ చెప్పలేరు. కాని దీనిలోకంటె నామినేషన్ పద్ధతిలో లోపాలు ఎక్కువగా ఉండుటకు అవకాశమున్నది కాబట్టి ఎన్నికల పద్ధతినే తిరిగి ప్రవేశపెట్టాలి ఆంధ్ర, వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయములలోనేగాక ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయానికిగూడ ఆ పద్ధతినే వర్తింపచేయాలని మా ఉద్దేశం. ఇంకొక విషయమున్నది. డి. ఎస్. రెడ్డిగారు వైస్‌చాన్సలర్‌గా నామినేషన్ సమస్య వచ్చింది. దానిని గురించి అసెంబ్లీలోకూడ వాదప్రతివాదాలు జరిగినవి. డి. యస్. రెడ్డిగారంటే వ్యక్తిగతంగా మాకు ఆక్షేపణ ఏమీలేదు. వారు గొప్ప విద్యావేత్త. ఐనప్పటికిని వారిని ఉస్మానియా యూనివర్శిటీకి వైస్ ఛాన్సలర్‌గా ప్రవేశపెట్టిన పద్ధతిమాత్రం చాలా ఆక్షేపణీయంగాఉన్నది. ఇక్కడి విద్యార్థుల, ప్రజల సెంటిమెంట్సును దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా ఆంధ్ర ప్రదేశ్, తెలంగాణ అనే భేదాభిప్రాయాలు తీవ్రంగా ఉన్న పరిస్థితులలో వారిని నామినేట్ చేయడం చాలా పొరపాటు అని మా పార్టీ తరఫున ఇదివరకు అనేకసార్లు చెప్పాము. ఒక తప్పుచేశాము. ఆ తప్పును ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ తలపై రుద్దడమేగాక మిగతా రెండు యూనివర్శిటీలమీదగూడ రుద్దుటకు ప్రభుత్వము ప్రయత్నిస్తున్నదని చెప్పక తప్పదు.

ఆ తరువాత మాకు మరొకవిషయం తెలిసింది. అయితే ఆ సమయములో నేను యిక్కడ వుండడం తటస్థించలేదు. తరువాత యిక్కడకు వచ్చినపుడు reports ద్వారా తెలిసింది. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ వైస్-చాన్సలర్ ఎన్నిక సందర్భంలో కొన్ని కారణాల వల్ల యూనివర్సిటీ విద్యార్థులు సమ్మెచేస్తున్న సమయంలో మన హోంశాఖామాత్యులు వారి వద్దకు వెళ్ళి వారికి కొన్ని వాగ్దానాలు ఒసంగినట్లు మాకు తెలిసింది. అయితే ఆ సమయంలో మంత్రిగా రొసంగిన వాగ్దానాలు ఎంతవరకు ఆచరణలో సఫలమైనవో మాకు తరువాత

తెలియరాలేదు. ఆవిధంగా వాగ్దానాలు ఒసంగుటతోడనే ఆగక మంత్రిగారు " నా యీ అభిప్రాయాన్ని గనుక ప్రభుత్వం అంగీకరించని పక్షంలో నా మంత్రి పదవికి రాజీనామా యిస్తాను" అని కూడా మంత్రిగారు అభిప్రాయపడినట్లు తరువాత విశ్వసనీయ వర్గాల ద్వారా మాకు తెలిసింది. ఆ విషయమే పత్రికలలో కూడా వచ్చినట్లు మా మిత్రులు చెబుతున్నారు. అయితే మంత్రిగారు ఆవిధంగా విద్యార్థుల ఎదుట open గా వాగ్దానాలు చేసినమాట మాత్రం యథార్థం. మంత్రిమండలిలో సమిష్టి బాధ్యత ఉందనే నేను విశ్వసిస్తున్నాను. అటువంటప్పుడు మంత్రిగారు చేసిన వాగ్దానాలు ఎంతవరకు అమలు జరిగినవని ప్రభుత్వాన్ని నేను సూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వం ఎన్నికల పద్ధతిని పూర్తిగా తీసివేసి, నామినేషన్ పద్ధతి ప్రవేశపెట్టడం ఎంతవరకు సమంజసమో నాకర్థం కావడం లేదు. దీనివలన ప్రభుత్వం తానుచేసిన తప్పును చివరివరకూ కూడా కప్పిపుచ్చుకొనడానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. అందువలన ప్రస్తుత ఎన్నికల పద్ధతి ఎంతమాత్రము న్యాయసమ్మతము కావేరదు, సెనేట్ నుండి వైస్-ఛాన్సలర్ ను ఎన్నుకొనేపద్ధతే సమగ్రమైనదనీ మా పార్టీ యొక్క సమగ్రాభిప్రాయం. తరువాత యీ బిల్ లో ప్రత్యక్షంగా కనబడే మరో వివాదాస్పదమైన విషయమేమంటే— వైస్-ఛాన్సలర్ కు రెండు వేల రూపాయల జీతము, మోటారు అలవెన్సుగా 150-200 రూపాయల వరకు కేటాయించారు. ఉన్నతోద్యోగుల జీతాలు తగ్గించవలెనని ప్రజలందరూ కోరుతున్నప్పుడు ఆ విషయాన్నే పట్టించుకోకుండా వైస్-ఛాన్సలర్ కు రెండు వేల రూపాయల వరకు జీతం కేటాయించడంలో ప్రభుత్వం యొక్క policy ఏమిటో నాకు అర్థంకావడం లేదు. ఈ విషయంలో మిగతా యూనివర్శిటీల వైఖరి ఏమిటో పరిశీలించినప్పుడు-సిండికేటు కాని, లేక యితర authorities కాని వైస్-ఛాన్సలర్ యొక్క జీతం నిర్ణయించడం జరుగుతున్నది.

ఒకవైపున ప్రభుత్వశాఖల్లో దుబారా తగ్గించవలెనని అనర్గళంగా చెబుతూ—మరొకవైపున ప్రభుత్వం - వైస్ ఛాన్సలర్ కు 2 వేల రూపాయల జీతం, పైగా కారు అలవెన్సుగా 200 రూపాయలవరకు కేటాయించడం చూస్తే ప్రభుత్వం తాను వెల్లడిచేసిన వైఖరిని కించిత్తుకూడా మార్చుకొనడానికి సిద్ధంగా లేదని స్పష్టమవుతోంది. వైస్ ఛాన్సలర్ కు ఒక్క వెయ్యి రూపాయల వరకు జీతంగా కేటాయించడం సమంజసమని మా పార్టీ యొక్క ఏకాభిప్రాయం. అసలు ప్రభుత్వం వైస్ ఛాన్సలర్ యొక్క జీతం రెండువేల రూపాయలని బిల్లులోనే ఎందుకు Provide చేయవలసి వచ్చిందో నా కర్థం కావడంలేదు.

ఇది ప్రభుత్వం యొక్క general policy ఏమిటో సూచిస్తోందని నేను మనవి చేయుచున్నాను.

ఇక composition of the Senate యొక్క విషయంగురించి Bill లో చదివినట్లయితే అది ప్రతి ఒక్కరిని ఆశ్చర్యచకితుల్ని చేస్తుంది. Senate సభ్యత్వం విషయంలో డబ్బుగలవారికి un-limited representation ను కలుగ జేశారు. ఇంతకు పూర్వం ఆంధ్ర యూనివర్శిటీలో 25 వేల రూపాయిలు గనుక ఒక్క పర్యాయం యివ్వగలిగారంటే — వారికి Senate లో life membership ఏర్పాటు చేయబడుతూం దేది. బహుశా ఈ పద్ధతి తిరుపతి వేంకటేశ్వర యూనివర్శిటీలో కూడా అమలు జరుగుతూ వుంటుందనే అనుకుంటున్నాను. కాని ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ బిల్లులో అదేమీ లేదనుకుంటాను.

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : ఇదివరకు చార్టర్ లో లేదంటారా?

శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి : ఒకవేళ ఆ విధంగా ఉంటే అది తప్పు అంటాను.

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : ఉన్నదా, లేదా అనిగాదు. దీని విషయంలో మీ అభిప్రాయం తెలియజేయండి.

శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి : ఒకవేళ మంత్రిగారు తెలిపినట్లుగానే ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ చార్టర్ లో ఆ విధంగా ఉంది అనుకుందాము. డబ్బు ఉన్నవారికి ఈ విధంగా Senate లో ప్రాతినిధ్యం యివ్వడం పూర్తిగా పొరపాటని మా పార్టీ యొక్క ఖచ్చితమైన అభిప్రాయం. దీనియొక్క దుష్ఫలితాలు ఎప్పటికైనా బయటపడితీరుతవని చెప్పడానికి నేను సందేహించడంలేదు. ఒకవేళ డబ్బుగలవారికి Senate యొక్క అవసరం అప్పట్లో వుండెడిదేమో గాని, యిప్పుడుమాత్ర మేమీ ఉండదనే నేననుకొంటున్నాను. ఈనాడు ప్రధానంగా యూనివర్శిటీల యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిని గురించి పరిశీలించినట్లయితే - యూనివర్శిటీలు ఎక్కువగా 'యూనివర్శిటీ గ్రాంట్సు' మీదనే ఆధారపడుతున్నవి గాని, ఈ విధంగా సభ్యత్వానికి వసూలుచేసిన donations పై ఆధారపడవలసిన అవసరం ఉండదని నేను భావిస్తున్నాను. అటువంటప్పుడు డబ్బు గలవారికి యీ స్వరూపంగా సెనేటులో సభ్యత్వాన్ని కల్పించి, వారు యూనివర్శిటీ policies లో ప్రాముఖ్యంకల్పించుకొనెడి అవకాశం కలుగజేయడమెందుకో నాకర్థంకావడంలేదు.

ఇక యీ వ్యవహారంలో ప్రభుత్వం యింతటితో ఆగక, యింకా స్తం ముందుకే వెళ్ళిందని చెప్పాలి. 25 వేల రూపాయలు ఒకేపర్యాయం యివ్వగలిగే వారికి senate లో Life membership ఖాయపడేట్లున్ను, 10 వేల రూపాయలు యిచ్చేవారికి 5 సంవత్సరాలవరకు Senate లో ప్రాతినిధ్యముండేట్లున్ను ఇక మూడువేల రూపాయలు చెల్లించేవారికి ఆ ఒక్క సంవత్సరంవరకే సెనేటులో ప్రాతినిధ్యం వుండేట్లున్ను ప్రభుత్వం ఈ బిల్లులో ఏర్పాట్లు కలుగజేసింది. వీటన్నింటినీ పరిశీలిస్తుంటే యిది ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమేనా ? అన్న ప్రశ్న వుదయించడంలో ఆశ్చర్యం ఉండదనుకుంటాను. ఇక గ్రాడ్యుయేట్సుకు, లోకల్ బాడీస్‌కు లిమిటెడ్ రిప్రజెంటేషన్నున్ను, money bags కు మాత్రం un-limited representation కలుగజేసింది ప్రభుత్వం. సెనేటులో ఒక సంవత్సరంవరకు ప్రాతినిధ్యం వుండాలంటే 3 వేల రూపాయలు చెల్లించాలి. అంటే—సెనేటును కొవదలచుకొన్నవాడు—లేక అక్కడ influence సంపాదించదలచుకున్నవాడు ఒక లక్ష రూపాయలు గనుక ఎన్నికలకుముందు ఖర్చుపెట్టినట్లయితే అతనికి సెనేటులో సభ్యత్వంతోబాటు తక్కిన 33 గురు సభ్యుల influence కూడా సంపాదించుకొనడానికి అవకాశ మున్నదన్నమాట.

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : ఎన్నికలు ఉంటేనే అంటారా ?

శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి : ఒక్క ఎన్నికల విషయంలోనే కాదు. అనేక యితర విషయాలు చర్చకు రావచ్చు, అనేక ముఖ్యమైన నిర్ణయాలు చేసుకొనవలసి రావచ్చు. ఒకవేళ మంత్రిగారు ఎన్నికల గురించి అంగీకరించేందుకు సిద్ధంగా వుండవచ్చు. మాకు ఎలాగూ మెజారిటీవుంది గనుక ఎన్నికలో ఎలాగూ గెలవకపోతామా అనే ఉద్దేశంతో మంత్రిగారు Bill pass కాకముందే విషయాలన్నీ చెబుతున్నారు.

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : గౌరవసభ్యులు బిల్లును ఒకే దృక్పథంతో గాకుండా మొత్తం బిల్లునంతా దృష్టిలో పెట్టుకొని, సమగ్రంగా పరిశీలించి, విమర్శిస్తే బాగుంటుంది. ఎన్నికలపద్ధతిగనుక ఉండనట్లయితే నష్టమేమిటోకూడా గౌరవసభ్యులు సూచించవచ్చు.

I am not presuming nor can I take the views of the House now. I must know when it comes to finality.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : మంత్రిగారి దృష్టిలో వైస్ ఛాన్సలర్ ఎన్నిక అయితే Senate యొక్క ఉపయోగం వుంటుంది, లేకపోతే Senate యొక్క ఉపయోగం లేనేలేదని......

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : అసలు Senate composition ఎందుకో, దానియొక్క powers ఏమిటో, అది నిర్వర్తించవలసిన విధులేమిటో తెలుసుకొని గనుక గౌరవసభ్యులు ప్రసంగించితే చాలా బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : ఎన్నో ఉత్కృష్టమైన అధికారాలు కలిగిన సెనేటుపై యీ విధంగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టి ప్రాతినిధ్యం కొనుక్కొనే అవకాశం కలుగజేయకూడదని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : వివరాలు చివరిలో మనవి చేస్తాను.

శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి ; ఎన్నికల సమస్య ఏవిధంగా పరిణమిస్తుందో తెలియదు - ఒక్క ఎన్నికలే యిందులో ప్రధానంకాదు. senate లో ఎన్నో అతి ముఖ్యమైన యితర సమస్యలు పరిష్కారం నిమిత్తం వస్తాయి. సిండికేట్ సభ్యుల ఎన్నికకూడా ఉంటుంది. ఆ విషయం మరచిపోతున్నారు. అందుచేత యిందులో money bags కు ప్రాతినిధ్యం యివ్వడం న్యాయంకాదు. దానికి మేము పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక బిల్లులోని రెండవ విషయమేమంటే డబ్బు పెట్టి సెనేటులో ప్రాతినిధ్యం కొనుక్కున్నవారు - సెనేటు సమావేశాలకు ఎల్లప్పుడూ వారే హాజరు కానవసరంలేదట. వారి తరఫున వారి agents హాజరవుతుండవచ్చును. ఆవిషయంకూడా Bill లో provide చేశారు. 25 రూపాయలు చెల్లించినవానికి అదే విధంగాను; 10 వేల రూపాయలు చెల్లించినవానికీ అదేవిధంగాను ; 3 వేల రూపాయలు చెల్లించినవానికి అదేవిధంగాను బిల్లులో అవకాశాలుకలుగజేశారు. బహుశా ఏయితర యూనివర్శిటీలలోను యీవిధానం లేదని నేననుకుంటున్నాను. 25 వేల రూపాయలకు ప్రాతినిధ్యం లభించేవిధానం ఆంధ్ర, తిరుపతి, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయాలలో వున్నట్లు మంత్రిగారు అంటున్నారు. కాని ఉస్మానియా యూనివర్శిటీలో యీ విధానం లేదనే నా అనుమానం; ఆవిషయం తెలుసుకొనడానికే ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ చార్టరుకొరకు మన ఆఫీసు లైబ్రరీ కూడా వెతికాను.

అయితే యితర అన్ని యూనివర్శిటీలలోని మంచివిషయాలన్నీ మన యూనివర్శిటీలకు రూపొందించేట్లుగా Bill తయారు చేశామని మంత్రిగారు అనుకొంటున్నట్లున్నారు, అయితే ఈవిధంగా డబ్బుద్వారా ప్రాతినిధ్యం లభింపజేసే యూనివర్శిటీ ఏదైనా ఉందా ? ఆవిధంగా ఫలానా యూనివర్శిటీ వుందని మంత్రిగారు తెలియజేసినట్లయితే నేను ఎంతో సంతోషిస్తాను. దాన్ని విమర్శిస్తానుకూడా - ఇంతకుముందే డాక్టర్ రాధాకృష్ణన్ అధ్యక్షతన

University Grants Commission వారు యీ పద్ధతిని పూర్తిగా వ్యతిరేకించారు; విమర్శించారని కూడా యీ సందర్భంలో ఉదహరించవలసి వుంటుంది.

ఇతర విశ్వవిద్యాలయాలలో ఇటువంటిది ఉన్నదో లేదో తెలియక పోయినా, బహుశా ఉండదని నా అభిప్రాయంగా మనవిచేస్తున్నాను. మిగతా విషయాలు తీసుకోండి. బిల్లులో నామినేషన్ల పద్ధతికి ఎక్స్ అఫీషియో పద్ధతికి చాలా ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడిఉన్నది. నామినేషన్ల పద్ధతి అనేది ఉండవలసిన అవసరంలేదు. కొంతమంది విద్యావేత్తలు, ప్రొఫెసర్లు ఉంటారు, వారిని ఎక్స్ అఫీషియోగా వేసుకోవలసి ఉంటుంది అంటే దానిని అంగీకరించడానికి సిద్ధంగానే ఉన్నాము, కాని నామినేషన్ల విధానం మాత్రం మాకు అర్థంకావడం లేదు. కొందరు ఎన్నికలద్వారా వచ్చే అవకాశం కల్పించి మరికొంతమందిని ఛాన్సెలరుచేత నామినేట్ చేయించే పద్ధతి సక్రమమైన పద్ధతిగా కనిపించడం లేదు. నామినేషన్లు పోవాలనేది మా అభిప్రాయం. ప్రాతినిధ్యంగురించి చర్చించేటప్పుడు మరొక విషయం ఉన్నది. పట్టభద్రుల ప్రాతినిధ్యం విషయం. అది సక్రమమైనదే, పదిహేను స్థానాలవరకు ఇవ్వడం కొంచెం ఎక్కువేనని మేము అనుకుంటున్నప్పటికి మేము దానిని అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. పట్టభద్రులకు ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో అంతగా శ్రద్ధ ఉండదు. పట్టభద్రులందరు ఉపాధ్యాయులు కారు. నిజంగా ఉపాధ్యాయవృత్తిలో ఉన్న వారికి ఇందులో తక్కువ ప్రాతినిధ్యం నామినేషన్లద్వారా ఇవ్వబడింది. ఇది పూర్తిగా పొరబాటు అని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. పట్టభద్రులకు ఇచ్చిన ప్రాతినిధ్యం అట్లాగే ఉంచినా - దానిని తగ్గించాలని మా అభిప్రాయం కాకపోయినా - ఉపాధ్యాయులకు ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యం ఉండాలని అది నామినేషన్ల పద్ధతిద్వారా కాకుండా వారి సంఘాలద్వారానో వేరే ఏజెన్సీల ద్వారానో ఉపాధ్యాయులుకూడా సెనేటులోనికి ఎన్నుకోబడే విధానం అనుసరించాలని మా అభిప్రాయం. పట్టభద్రులకంటె ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యం వారికివ్వాలని మా అభిప్రాయం. పట్టభద్రులకంటె కూడా ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో ఉన్న వారికి విశ్వవిద్యాలయంతో సన్నిహిత సంబంధం ఉండాలని, అందుచేత వారికి ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యం ఉండాలని మా అభిప్రాయం. ఆ విధంగా సమకూర్చడానికి తగిన సవరణలను మేము ప్రవేశపెడుతున్నాము. తరువాత జిల్లాకు ఒకరు చొప్పున స్థానిక సంస్థలనుండి ప్రతినిధులుండాలని ఉన్నది. తెలంగాణాలోని మునిసిపాలిటీ సభ్యులు, గ్రామ పంచాయితీ అధ్యక్షులు కలిసి జిల్లాకు ఒకరు చొప్పున సభ్యులను ఎన్నుకోవాలని బిల్లులో ఉన్నది. ఇది సక్రమమైన పద్ధతి కాదని మేము అనుకుంటున్నాము. ఎన్ని విధాల ఆలోచించినా ఇది సక్రమ

మైన పద్ధతి కాదు. స్పష్టంగా ఒక విషయం మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఇది ఒక ప్రత్యేకమైన ఉద్దేశంతో తెచ్చారు. జిల్లాకు ఒకటి అయినట్లయితే ప్రతిపక్షంవారిని పూర్తిగా లేకుండా చేయడానికి వీలు ఉంటుందనే అభిప్రాయంతో దానిని తీసుకువచ్చారని మా అభిప్రాయం. జిల్లాకు ఒక సీటు అయినట్లయితే మెజారిటికి మాత్రం ఆ స్థానం వస్తుందికాబట్టి మొత్తం తెలంగాణా జిల్లాలనుంచి వచ్చే వారందరిలో ఒక్కరుకూడ ప్రతిపక్షం వారు లేకుండా పోతారు. ఇటువంటి ప్రత్యేకమైన ఉద్దేశంతో జిల్లాకు ఒక్కరు అని పెట్టారని మా ఖచ్చితమైన అభిప్రాయం. ఇందులో మార్పు రావాలని కోరుతున్నాము. కనీసం జిల్లాకు ముగ్గురినైనా ఇవ్వండి. ఈ ఎన్నికలో సర్పంచీలు మాత్రమే పాల్గొనడం సక్రమమైన పద్ధతికాదు. మునిసిపాలిటీ సభ్యులతోపాటు గ్రామపంచాయితీ సభ్యులకు ఎన్నుకోవడానికి అవకాశం ఇస్తే ఇంకా ప్రజాస్వామికంగా ఏర్పడడానికి అవకాశం ఉంటుంది అని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఆంధ్ర, తిరుపతి విశ్వవిద్యాలయాల సందర్భంలో కూడా ఇటువంటి ప్రాతినిధ్యం ఇచ్చారు. బహుశా నామినేషన్లద్వారా ఇచ్చారను. కుంటాను.

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంతములలో ఎన్నికలద్వారాను, మిగతాచోట్ల నామినేషన్లద్వారాను—

శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి : అదికూడా సక్రమమైన పద్ధతికాదనే మనవి చేస్తున్నాను. మిగతాచోట్లకూడా ఎన్నికల పద్ధతి పెడితేనే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నాను. ప్రాతినిధ్యం మూడుకంటె అయిదు ఇస్తే బాగుంటుందని మా అభిప్రాయం. ఎక్స్అఫీషియో పద్ధతిలో హైదరాబాద్, సికిందరాబాదు మేయర్లకు ఎందుకు ప్రాతినిధ్యం ఇచ్చారో అర్థం కావడంలేదు. వారు అవసరమైనట్లయితే ఎన్నుకోబడితే బాగుంటుందని మా అభిప్రాయం. Circle Commander of the National Cadet Corps, Andhra Pradesh అని ఒక ప్రాతినిధ్యం ఇచ్చారు. అదికూడా ఎందుకు ఇచ్చినారో మాకు అర్థం కావడం లేదు. దీనినికూడా తీసివేస్తే బాగుంటుందని మా అభిప్రాయం. ఈ విషయమై మంత్రిగారేమైనా వివరణలు చెబితే మా అభిప్రాయాన్ని మార్చుకోనవలసి ఉంటే మార్చుకుంటాము, కాని ప్రస్తుతానికి ఇది మాకు అర్థంకావడంలేదు. విశ్వవిద్యాలయంలోని Professors, Heads of Government departments, Principals of the University constituent and affiliated colleges - ఇవన్నీ సక్రమంగానే ఉన్నాయని మా అభిప్రాయం. The wholetime University

professors and other Professors appointed by the University అన్నారు. ఇది ఏమిటో మాకు గ్రాహ్యం కాలేదు. University Professors అంటే యూనివర్శిటీలోని ఇతర కాలేజీలలోని ప్రొఫెసర్లు ఎవరైనా ఉంటే వారికి స్థానం ఉంటుందా లేదా అనేది మాకు అర్థం కాలేదు. వారికికూడా స్థానం ఉండాలని మా అభిప్రాయం. ఎక్కడ ప్రొఫెసర్లున్నప్పటికి, Affiliated Colleges లో ఉన్నా constituent and affiliated Colleges లో ఉన్నా, వారికి స్థానం ఉండాలని మా అభిప్రాయం. కొన్ని విషయాలు మాత్రమే చెప్పినాను; కొన్ని మిగిలిపోయి ఉండవచ్చును. సెనేటు composition మార్చవలసి ఉంటుంది ప్రభుత్వంవారు ఏ ఉద్దేశంతో ఈ బిల్లును తెచ్చారో ఆ ఉద్దేశాలను మార్చుకోవలసి ఉంటుంది. డబ్బుకు సంబంధించిన మా ఆక్షేపణ చాలా తీవ్రమైన ఆక్షేపణ. ఆ విధంగా ఉంటే డబ్బుగలవారికి సినేటుమీద పూర్తి అధికారం దొరికే ప్రమాదం ఉన్నది. సినేటు composition ను గురించి ఈ విషయాలు మాత్రమే మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత సవరణల రూపంలోను సెలక్టు కమిటీలోను వివరాలకు సంబంధించిన సవరణలను చేయడానికి వీలుంటుంది. సిండికేటుకూడా పూర్తిగా ఎక్స్అఫిషియో, నామినేటెడ్ సభ్యులతో నిండి ఉన్నది. 14 మందిలో nominated and ex-officio సభ్యులు కలిసి 8 మందివరకో, 10 మందివరకో ఉంటారు అనుకుంటాను. ఇది సరికాదని సెనేటునుంచి ఎన్నుకోబడిన వారి సంఖ్యను పెంచాలని మాత్రమే మనవి చేస్తున్నాను. నలుగురికి మాత్రమే అవకాశము ఇచ్చారు. ఇది కొంతవరకు ప్రజాస్వామిక సూత్రాలకు భిన్నంగా ఉన్నది. ఈ సంఖ్యను ఆరునకు కాని, ఎనిమిదికి గాని పెంచాలని సూచిస్తున్నాను. ఈ బిల్లును గురించి ప్రధానంగా ఈ ఆక్షేపణలున్నాయి మాకు. ఇతర విషయాలు ఒకటి, రెండు మనవిచేసి నా ఉపన్యాసాన్ని ముగిస్తాను. ఒకటి, రాజకీయాల కారణంగా వివక్షత చూపించడం, విశ్వవిద్యాలయాలలో కూడా, మిగతా డిపార్టుమెంటులలోవలెనే, విపరీతమైన political discrimination జరుగుతున్నది.

Teachers యొక్క నియామకంలో, Lecturers యొక్క నియామకంలో యితర విషయాలలో అధికారపక్షం మిగతా పక్షాలవారిపై discrimination చూపుతున్నది. అందులో మాపార్టీ దానికి చాలా గురి అవుతున్నది. ఇతర ప్రతిపక్షాలవారుకూడా దానికి గురవుతున్నారు. ఈ మధ్యనే ఒక case వచ్చింది. ఒకాయన First class లో M. A. ప్యాసయినాడు. Thesis వ్రాసి Ph. D. డిగ్రీకూడా పొందారు. అతడు అన్నివిధాలా lecturer పదవికి అర్హుడు. మూడు నాలుగు కాలేజీలకు దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నాడు. చాలమంది

సభ్యులకు సానుభూతి వున్నప్పటికీ అతనిని నిరాకరించారు. ఇది అచ్చంగా political discrimination అది మా పార్టీకి సంబంధించిన సమస్య. ఈ బిల్లులో దానిని తీసివేశారా అని చూస్తే అది అట్లానేవుంది. Political discrimination చేయడానికి అవకాశాలు వుంచి ఈ Bill ను రూపొందించారు. ఆ విషయమే మనవి చేస్తున్నాను. The University is open to all persons and creeds అనేదానిక్రింద "No person shall be excluded from holding any office of the University or from membership of any of the authorties of the University or from admission to any degree, diploma or course of study on account only of religion, cast, sect, place of birth or any of them అని మాత్రం చెప్పారు. Political opinion అనే పదంవుంటుందేమో నని ఆశించాను. చాలా జాగ్రత్తగా చదివాను. Political opinion కు కూడా స్థానం యిస్తారేమోననుకున్నాను. అదిమాత్రం లేకుండా చేశారు. మదరాసు యూనివర్సిటీ చార్టరులో మాత్రం Political opinion అని వుంది. దానిని copy చేసేటప్పుడు అదిమాత్రం తీసిపారేశారు. అది తీసిపారేసిన తరువాత మిగతా democratic Principles పై caste, creed religion సమానముగా చూస్తామన్నారు. ఇది పెద్ద Democracy కాదు. 200 సంవత్సరాల క్రిందటి democracy. ఈనాటి democracy కాదు. ఈనాడు opposition ను ఎట్లా చూస్తారనేదే గీటురాయి. అందుచేత political discrimination అనేది చేర్చి సక్రమంగా రూపొందించాలని మనవి చేస్తున్నాను. సవరణల సమయం వచ్చినప్పుడు దానికి తగుసవరణలు పెడతాం. మంత్రిగారు అంగీకరిస్తారని నా విశ్వాసం.

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : ఈ విశ్వవిద్యాలయాలలో కూడా political గొడవలెందుకని మేము తీసివేశాము.

శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి : వారు చేస్తున్నారు కనుకనే నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఆ political గొడవలు లేకపోతే యీ political గొడవలు రాక పోయేవి. వారు political గొడవలు లేవదీస్తున్నారు. ప్రతి step లో, విశ్వ విద్యాలయాలలో, ప్రతి డిపార్టుమెంటులలో అలా జరుగుతున్నది. కమ్యూనిస్టు పార్టీ వాసన వున్నట్లుగా వుంటే ఉద్యోగంలేకుండా చేస్తున్నారు. విశ్వవిద్యా లయాలలో కూడా political గొడవలెందుకని మంత్రిగారు చిలుకపలుకులు పలుకు తున్నారు. అది సక్రమమైన పద్ధతి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. చివరకు ఒక విషయం చెప్పాలి. దానికి బిల్లులో స్థానంవుందో లేదో చెప్పలేనుగాని అది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. అది medium of instruction గురించినది. దానిగురించి

ఈ బిల్లులో ఎక్కడాలేదు. దానిగురించి ప్రభుత్వం policy ఏమిటో యీమధ్యనే చర్చలోకివచ్చింది. Official Language గా అంగీకరించడానికి సిద్ధంగాలేరు. University విషయంలో medium of instruction గా తెలుగును పెట్టడానికి సిద్ధంగాలేరు. Language సంబంధముగా ప్రభుత్వంవారి policy ఏమిటో ప్రపంచం అర్థంచేసుకోలేదు. మేముకూడా అర్థంచేసుకోలేని స్థితిలో వున్నాం. వారి policy ఏమిటి? అధికారభాషగా ఇంగ్లీషుకిగల స్థానం ఏది తీసుకుంటుంది? కొందరు హిందీ ఉన్మాదులున్నారు. వారు ఇంగ్లీషుభాష స్థానే హిందీని తీసుకు రావాలని ప్రచారంచేస్తున్నారు. యూనివర్సిటీలలో మాతృభాషద్వారానే విద్య గరపాలనే రిపోర్టులున్నాయి. దానివిషయమై ప్రభుత్వం policy ఏమిటి? ఇంత వరకు మంత్రిగారు ఇంగ్లీషుపైన చాలా అభిమానంవున్నట్లు అప్పుడప్పుడు ప్రకటనలు చేస్తూంటారు. medium of instruction గురించి మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను. హైదరాబాదు యొక్క పరిపాలనలో మేము ఎన్నో బాధలుపడ్డాము. ఒక High School ను—అందులో Girls High School ను తెలుగు Medium of instruction పెట్టి Osmania University కి affiliate చేయమన్నాము. నిరాకరించారు. ఆ విధంగా బాధలుపడ్డాము. ఉర్దూ బదులు ఇంగ్లీషును నెత్తిమీద పెట్టుకోమంటారా. ఇదేమి న్యాయమో అర్థం కావడంలేదు. కార్వే యూనివర్సిటీకి affiliate చేసుకుని పరీక్షలు దాని ద్వారా ఏర్పాటు చేశారు. దాని తరువాత ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ బెజవాడలో అవకాశం కలుగజేసింది. కాని ఆ College లో కూడా కాలేజి దశలో ఇంగ్లీషుకు మారుతారు. Matriculation వరకు తెలుగులో చెప్పి అక స్మాత్తుగా కాలేజి దశలో ఇంగ్లీషుకు switch on కావడంవల్ల విద్యార్థులు చాలా బాధపడుతున్నారు. అధికార భాషకు medium of instruction కు అవినాభావ సంబంధం వుంది. తెలుగులో చదివి అధికార భాష మారక పోతే వా రెక్కడికి పోతారు? దానిగురించి ప్రభుత్వం policy అర్థం చేసుకోకుండా వున్నాం. అది పూర్తిగా అభివృద్ధి నిరోధకంగా వుంది. ముఖ్య మంత్రిగారు దానిగురించి mention చేసినప్పుడల్లా చాలా ఉద్రేకంగా మాట్లాడు తారు. ఇది చాలా ప్రజాస్వామికమైన విషయం. దాన్నిగురించి ప్రభుత్వం ఏ విధానం అవలంబిస్తుందో అర్థం కావడంలేదు. మొత్తంమీద యీ బిల్లు చాలా అసంతృప్తికరంగా వుంది. ఈ ప్రజాస్వామిక యుగంలో మంత్రిగారీ బిల్లును ఎట్లా తెచ్చారో తెలియడం లేదు. మిగతా విషయాలన్నీ ఆ stage వచ్చినప్పుడు మాట్లాడుతాను. ఈ విషయాలను విద్యామంత్రిగారు ఆలోచిస్తారని ఆశిస్తున్నాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ : శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి రెండు సవరణలు ప్రతిపాదించవచ్చును.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya (*Sattenapalli*): Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

"That the Andhra University (Andhra Pradesh Amendment), Bill, 1958, be deferred for one year."

"That the Andhra University (Andhra Pradesh Amendment), Bill, 1958 be circulated for the purpose of eliciting public opinion."

"That the Sri Venkateswara University (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1958, be deferred for one year."

"That the Sri Venkateswara University (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1958, be circulated for the purpose of eliciting public opinion."

Mr. Speaker: Motions moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, Osmania Univesity కి సంబంధించినంతవరకు సవరణలు move చేయడంలేదు. తక్కిన రెండిటికే move చేస్తున్నాను. మొత్తం మూడు బిల్లులలోను Osmania University కి క్రొత్తగా శాసనసభ ద్వారా అంగీకరించే శాసనాన్ని ఏర్పరచడం వరకూ ప్రభుత్వాన్ని అభినందించడం తప్పితే మిగతా భాగం దేనిగురించీ కాదు. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ, శ్రీ వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలలో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో తాము పెట్టదలచిన అవకతవకలనే పెట్ట నుద్దేశిస్తున్నారు. వాళ్ళ ముక్కుమాత్రం చెక్కితే ఎట్లా బాగుంటుంది? తక్కిన ముక్కులన్నీ చెక్కినట్లయితే అందరూ ముక్కులేనివారైతే చాలా బాగుంటుందనే రూపంలో చూపించడానికి చేసే దుష్ప్రయత్నమని చెప్పక తప్పదు. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీని ఉన్నతాశయాలతో ప్రారంభించారు. దానికి ఒక constitution వుంది. ఇంతవరకు ఎంతోమంది challenge చేసినప్పటికీ రాజకీయాలు ప్రతిబింబించాలని ప్రయత్నించినప్పటికే శ్రీ సి. ఆర్. రెడ్డిగారు ఎప్పుడైతే అవతల నిలబడ్డారో వారికి వ్యతిరేకంగా కాంగ్రెసు పార్టీకూడా తమ అభ్యర్థిని పెట్టి ఓడిపోవడం జరిగింది. కాని విద్యావేత్తను ఓడించే అవకాశం ప్రజాస్వామికంలో యిచ్చినా ఓడించలేనిస్థితి ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ 30 సంవత్సరాలుగా నిలిపిందని మరచిపోవద్దు. రాజకీయాలకు అతీతమైనపద్ధతిలో ఆంధ్రయూనివర్సిటీ నడిచింది. నేడు ఆఖ్యాతి దేశం మొత్తంమీద ఆంధ్రయూనివర్సిటీకి వుంది. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో తమ అధికారాలను తమ రాజకీయాలను దూర్చేది ఎట్లా అని ఆలోచించి

ఆలోచించి విద్యార్థుల అభిప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా తెలంగాణా ప్రజానీకము
యొక్క అభిప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా వారి నెత్తిన పెత్తనం చేయడానికి
ఉద్దేశించి nomination ప్రాతిపదిక ప్రారంభించారు. దానిని ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో
ఉన్న అన్ని యూనివర్శిటీలకు అన్వయిస్తామని అంటున్నారు. ప్రభుత్వం
decentralization సిద్ధాంతం మరచిపోయి కేంద్రీకృత విధానం అవలంబించి
సర్వాధికారాలు తాము తీసుకోవాలని చేసే దుష్ప్రయత్నం యిది అని చెబు
తున్నాను. కేంద్రీకృతముగా ప్రభుత్వం అధికారం చూరగొనడానికి ప్రయత్నిం
చడం అన్యాయమని డాక్టరు రాధాకృష్ణన్ కమీషనువారు చెప్పారు. ఇంగ్లం
డులో చూడండి; అమెరికాలో చూడండి; అక్కడున్న యూనివర్శిటీలకు
కావలసిన స్వేచ్ఛను పూర్తిగా యిస్తున్నారు. ప్రభుత్వంవారికి కావలసిన డబ్బు
యివ్వడం, యూనివర్శిటీలను అభివృద్ధి చేయడానికి కావలసిన త్రాణ యివ్వడం.
ఆ రాజకీయాలకు అతీతంగా వుంచడం అక్కడ జరుగుతున్నది. కాని ఇక్కడ
సర్వాధికారాలు ప్రభుత్వం తీసుకోవడం, డబ్బు యిచ్చేటప్పుడు ఎగగొట్టడం
అనే పద్ధతి ప్రారంభమవుతున్నది. ఏ యూనివర్శిటీని చూచినా అది starve
అవుతున్నది. అడిగితే డబ్బు లేదంటారు. అధికారాలు స్వాధీనపరుచుకుంటూ
అప్పుడప్పుడు తెచ్చే యీ బిల్లులు అచ్చువేసి వాటిపై చర్చలుచేసి ఖర్చుచేసే
ధనము యూనివర్శిటీలకు ఖర్చుచేస్తే కొంతన్నా పని జరుగుతుందేమోననిపించు
తున్నది. అడిగినప్పుడు డబ్బులేదని మొండిచేయి చూపిస్తారు. ఆ మొండిచేయి
మాత్రం పిడికిలితీసుకుని నెత్తినిమొట్టే పద్ధతిమాత్రం ఆంధ్ర ప్రభుత్వం అవలం
బిస్తున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ వచ్చినందువల్ల వచ్చిన కష్టమూ, నష్టమూ బాధ యిటు
తెలంగాణా ప్రజానీకం అటు ఆంధ్ర ప్రజానీకం పడవలసిన స్థితి వచ్చింది. విశ్వ
విద్యాలయాలస్థితి ఆలోచిస్తే ఎంత అధోగతిలో వుందో బోధపడుతుంది. విద్యా
విధానం అంతకంటే అధ్వాన్నంగా వుంది. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రాలు వచ్చాయి.
భారతదేశం మొత్తంగా భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రాలు రాకపూర్వమే ఆంధ్ర
రాష్ట్రం సాధించుకొన్నాము. తెలుగుభాషలో వ్యవహారం నడుపుకొనేందుకు
ప్రయత్నించాము. అది జరగలేదు. మద్రాసుప్రభుత్వములో ఉన్నప్పుడు—వారు
ఏమన్నారంటే "మీరు తెలుగులో చదువుకుంటే మేము ఉద్యోగాలు యిచ్చే
టప్పుడు చిక్కువస్తుంది" అని అంటే, ఆ ప్రభుత్వం క్రింద తాబేదార్లుగా పడి
వుండటం ఎందుకని, మన తెలుగుభాషకు అభివృద్ధి లేదని, రాష్ట్రం ఎప్పుడు
వస్తుందా అని ఎదురుచూచాము. రాష్ట్రం వచ్చింది. ఇంగ్లీషు అక్షరాలలో
వ్రాసుకొనే రాష్ట్రమే గాని, తెలుగుభాషలో వ్రాసుకోగలిగిన పరిణామం
రాలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చింది, ఆంధ్రప్రదేశ్ వచ్చింది, మార్పువస్తుందికదా

అనుకొన్నాము. కాని తెలుగుభాషను ఉపయోగించమంటే యింతవరకు ఎక్కడా ఉపయోగించలేదు. Secondary Education లో standards పడి పోయాయి. చదవండి, చదవండి అంటున్నాము. కాని standards ఎందుకు పడిపోతున్నవో ఆలోచిస్తున్నారా ? చదవకపోవడంలేదు. నూటికి 80 మార్కులు, 50 మార్కులు సంపాదించిన విద్యార్థులు ఉన్నారు. వాళ్లు పరీక్షలు pass అయి యూనివర్సిటీ సీట్లుకోసం apply చేస్తే— "మా వద్ద ఉన్నవి 36 సీట్లు. మిమ్ములను ఎవరు చదవమన్నారు. ఇన్ని మార్కులు తెచ్చుకొని, 300 మంది విద్యార్థులువస్తే అందరికీ మేము ఎక్కడ సీట్సు యిస్తాము?" అంటున్నారు. అందువల్ల, ఉద్యోగంకోసం pass marks సంపాయిస్తే చాలు, అంతేకదా కావలసినది, అని విద్యార్థులు అనుకొంటున్నారు. Intermediate చదివినవాడు B. A. కు పోవాలంటే, Pre-University చదివినవాడు 3 years course B. A. లో చేరాలంటే, లేకపోతే Intermediate ప్యాస్ అయినవాడు మెడికల్ కోర్సుకు పోవాలంటే, B. Sc., ప్యాస్ అయినవాడు పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సుకు పోవాలంటే సీట్సు ఎక్కడఉన్నాయి? ఇంతవరకు యివ్వడం లేదు. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీని స్థాపించుకున్నాము. కాని దానిని expand చేయడానికి ప్రయత్నంలేదు. దానిని starving diet లో ఉంచాము. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ ఉన్నది. దానిలో విస్తృతమైనమార్పులు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నాలుఏమీలేవు. శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ తీసుకువచ్చాం. దానిని అభివృద్ధి చేయడమనేదిలేదు. అటువంటి ప్రయత్నాలులేకుండా వైస్‌ఛాన్సెలర్ మనచేతిలో ఉంటాడా, లేదా, అనే ఆలోచన. అర్హతలుకూడా లేనివారు వైస్‌ఛాన్సెలరును అప్పాయింట్ చేసి, వైస్‌ఛాన్సెలర్ ఆనరరీ డిగ్రీ ఇచ్చేపద్ధతి Constitution లో create చేసి డాక్టరేట్ డిగ్రీ సంపాదించుకొనుటకు వేసిన ఎత్తుగా కనపడుతున్నది తప్పితే రెండోది లేదని నేను చెప్పకతప్పదు. Constitution చూస్తే వైస్‌ఛాన్సెలరుకు all pervading powers ఇస్తున్నారు. అందువల్ల ఈ విధానాన్ని మాత్రం ఏమీ సహించడానికి వీలులేదు. యూనివర్సిటీస్‌ను అభిప్రాయం అడగమన్నారు. కాని ప్రభుత్వముఏమైనా ప్రజాభిప్రాయాన్ని గుర్తిస్తున్నదాఅని అడుగుతున్నాను. ఆంధ్రయూనివర్సిటీ, శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ ప్రభుత్వానికి అభిప్రాయాలు పంపించారు. ఏమని పంపించారో ప్రభుత్వం చెప్పగలదా ? చెప్పదు. ఎందుకంటే వ్యతిరేకంగా అభిప్రాయంవుంది కనుక చెప్పడానికి సాహసంలేదు. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీనుంచి వచ్చినదానిలో ఒకే

మాట చెప్పారు. ఇక్కడఉన్న డెమొక్రటిక్ సెటప్‌లో ఏమీ మార్పు చేయుటకు వీలులేదు కనుక దీనిని ఒప్పుకొనుట లేదని చెప్పారు. ఆ తీర్మానం తమకు చదివి వినిపిస్తాను :

"The Senate recommends to the Government that clauses (a), (b), (c) and (h) of Section 12 of thc Principal Act need not be amended or changed so as to allow the Chancellor to be nominated from the panel suggested by a Committee of three persons, which is contrary to the existing democratic process of electing Vice-Chancllor." అని వారు చెప్పారు. శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీకూడ దానినే పూర్తిగా బలపరుస్తూ మార్పు చేయనక్కరలేదని చెప్పారు. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ కూడ ఒక ప్రతిపాదన పంపించింది. దానినే హర్షముతో ఆమోదించామన్నారు. Pro-chancellor మాకు అక్కరలేదని వారు అంటే, ఇదైనా ఒప్పుకుంటే చిక్కులేకుండా పోతుందని Pro-Chancellor ను తీసివేస్తామన్నారు. అయితే ప్రభుత్వం Pro-chancellor ను తీసివేయదలచుకుంటే, తక్కిన యూనివర్సిటీస్‌లో ఎందుకు తీసివేయలేదు ? ఎందుకు తీసివేయలేదంటే వాళ్ళుకూడా వద్దన్నప్పుడు మానుకుందాము అన్నమనే పద్ధతిని ఉరుకున్నారు. అయినా Pro-Chancellor పదవి మేకకు మెడక్రింది పాలుయివ్వనివి ఉన్నట్లు అంతకన్నా ఏమీలేదు. తెలంగాణావారి అభిప్రాయాన్ని సంతృప్తిపరచామనేమాట ఈ ఒక్క పాయింట్‌లోనైనా చెబుదాము, 100 పాయింట్సులో ఒక్క పాయింటు చెబితే మిగతా రెండు సున్నాలు. సున్నాలేగనుక బాగాఉంటుందనే అభిప్రాయంతో Pro-Chancellorను తీసివేయడానికి ఒప్పుకొన్నామని చెప్పారు. కానిఉస్మానియా యూనివర్శిటీ బిల్లు అంతా చదివితే మూడు, నాలుగు మాటలు కనపడతాయి. Appointed Committees, Coopted Committees, Nominated Cmmittees అనేవి కనపడతాయి గాని Elected-Committee అనేది కనపడుతుందా అంటే లేదు. అంటే మనము చేసిన ప్రజాస్వామిక ప్రయాణం అంతా వృథా. మనం ఎన్నాళ్ళనుంచో చేసిన ఆందోళన అంతా వృథా. ప్రతిదీ ప్రొవిన్షల్ గవర్నమెంటు చేతుల్లో ఉంటుంది. అటువంటప్పుడు Provincial Government కు యూనివర్శిటీకు ఏమీ తేడాలేదు. ఛాన్సెలరుకు, గవర్నమెంటుకు ఏమీ తేడా లేదు. గవర్నరే ప్రో ఛాన్సలర్. గవర్నరు అంటే గవర్నమెంటే కదా. గవర్నమెంటు అప్పాయింట్ చేయాలి. ఇవ్వాళ వైస్-ఛాన్సెలరును ఎవరిని అప్పాయింట్ చేసేది ? అని అడిగితే—ఇద్దరు మెంబర్సు సిండికేటుతో ఎన్నుకోవాలి. ఒక మెంబరును గవర్నరుగారు నామినేట్ చేస్తారు. దానికి ఎవరు కమిటీ అధ్యక్షులుగా ఉండేది గవర్నరుగారే నిర్ణయిస్తారుట. అంటే ఆ ముగ్గు

రిలో ఒకరు అధ్యక్షులు అవుతారు. మిగతా (సిండికేటు మెంబర్సు) యిద్దరిలో తగాదా వస్తే, అందులో ఒకరు వారితో కలిస్తే సరిపోతుంది. లేకపోతే యింకొక పని చేయవచ్చును. ఏమీరాని ఒకరిని, అడ్డదారిని మరొకరిని, వారికి ఉపయోగమైన candidate ఒకడిని— ఈ ముగ్గురిని పంపిస్తే నన్ను వైస్ ఛాన్సెలర్ గా చేస్తారా? ఈ ముగ్గురిలో అక్షరాలు రానివాడ్ని వైస్ ఛాన్సెలర్ చేస్తారో, లేక ఉన్నవాడిని ఒకడినీ alternate లేదు కనుక అతనినే చేస్తారో? అయితే సిండికేట్ ఏవరు ఏమిటి? సిండికేట్ ఎక్కడినుంచి పుట్టింది? తిరిగితిరిగి ఈ నామినేషన్స్ ఎవరుచేస్తారు? వైస్‌ఛాన్సెలర్. కాబట్టి ఎక్కడ తిరిగినా సెంట్రల్ ఫిగర్ వైస్ ఛాన్సెలర్ దగ్గరే వస్తుంది. దీనికి inspiration ఎక్కడ నుంచి ప్రారంభం అవుతుందంటే— గవర్నమెంటు ఇన్‌స్టిట్యూషన్ నుంచి (సెక్రెటేరియట్ నుంచి కాదనుకోండి) మినిస్ట్రీనుంచి start అవుతుంది. Educational institutions ను యీ విధంగా చేతుల్లో పెట్టుకుంటే education సంగతి ఏమవుతుంది? ఇవాళ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిందని మనము సంతోషిస్తున్నాము. కాని ఆంధ్రదేశం బయటకు పోతే education లో పెద్ద expert గా ఉన్నటువంటి ఏ రాధాకృష్ణన్‌నో తప్పిస్తే కొత్తగావచ్చిన generation లో ఒకరినైనా చూపించటానికి ఉన్నారా? Science లో ఆంధ్ర యూనివర్శిటీ చాలా గొప్పదని గౌరవిస్తున్నాము. కాని సైన్సులో ఉన్నతస్థాయికి పోయిన వారు ఎవరైనా ఉన్నారని అనుకొంటున్నారా? ఒకవేళ ఉంటే ఎక్కడ ఉన్నారంటే ఆంధ్రదేశం వదిలిపెట్టిపోతే బాగుపడుతున్నారు. ఆంధ్రదేశంలో గనుక ఉంటే, పాలిటిక్సులోకి enter కాకపోతే వానిగతి అధోగతి అవుతోంది. ఎక్కడైనా chemist బ్రతుకవలసివస్తోంది. ఈ పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును ఎందుకు తీసుకువచ్చింది? ఎందుకు తెచ్చినదంటే ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో చేయదలచుకొన్న అన్యాయం uniformity అనే పేరుతో మిగతా రెండింటిలో చేయాలనుకుంటున్నారు. మొన్ననే రాజేంద్రప్రసాద్ గారు చెప్పారు. కావలసినది యూనిటీగాని యూనిఫార్మిటీ కాదన్నారు. అందువల్ల ఆంధ్ర యూనివర్శిటీ సెనేట్ ఖచ్చితంగా ఒక resolution ప్యాస్ చేసింది.

"Resolved that the Senate is of the view that there is no need nor is it desirable to have a uniform constitution for the three Universities of the State although there is need for academic co-ordination."

అసలు కావలసినది academic coordination గాని వీరు, వారు సరిగా ఉండాలని, హెచ్చుతగ్గులను సరిచేసి, మనుష్యులను సరిచేద్దామని ప్రయత్నంకాదు.

Uniformity తెస్తామంటే, undemocratic గా ఉండే uniformity కి ప్రయత్నమా ? ఇప్పుడు ఈ విధంగా ఎందుకు చేస్తున్నారో నాకు తెలుసు. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థుల ఆందోళన ఫలితంగా, అసెంబ్లీలో దానికి జవాబు చెబుతూ మేము త్వరలో బిల్లు తెస్తున్నామని చెప్పారు. కాని జనరల్ గా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఉన్న మూడు యూనివర్శిటీలు సమానంగా చేద్దామని అనుకొన్నారు. దాని ఫలితంగా ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో democratic principles పెట్టవలసి వస్తుందనే భయంతో—uniform గా చేస్తామని. వాటికికూడా ముక్కు చెక్కేసి—సమానంగా ఉన్నారో లేదో చూడండి అని చెప్పడానికి చేస్తున్నారు.

కాబట్టి నేను మనవిచేసేది ప్రభుత్వాన్ని ఆ రెండు యాక్ట్స్ విత్ డ్రా చేయమనండి. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి సంబంధించినంతవరకు యీ ప్రధాన సిద్ధాంతాన్ని ఎన్నికలకు పెట్టమనండి. విశ్వవిద్యాలయాల్లో మాతృభాషలో విద్యాబోధన జరగవలసిఉంది. ఇదివరకే మద్రాసు యూనివర్శిటీ అక్కడి భాషలో విద్యాబోధన జరపాలని డిసైడ్ చేసింది. అదేవిధంగా మనరాష్ట్రింల్లోని విశ్వవిద్యాలయాల్లో కూడ తెలుగులో విద్యాబోధన జరగవలసిఉంది. స్కూల్ ఫైనల్ వరకు తెలుగులో విద్యాబోధనచేసి, ప్రీయూనివర్సిటీకోర్సులో వెంటనే ఇంగ్లీషులో విద్యాబోధన చేయటంచేత విద్యార్థులకు చాలా కష్టంగాఉంటున్నది. ఇదివరకు ఇంటర్ మీడియట్ 2సంవత్సరాల కోర్సుగా ఉండటంవల్ల, ఫస్ట్ ఇయర్ అంతా, విద్యార్థికి తెలుగునుండి ఇంగ్లీషులోకి సమన్వయం చేసుకోటానికి సరిపోయేది. రెండవ సంవత్సరంలో క్లాస్ సబ్ జెక్టు చదవటం, పరీక్ష పాస్ కావటం జరిగేది. ఆతర్వాత బి. ఏ. కు వెళ్ళటం జరిగేది. ఇప్పుడు ఒక సంవత్సరంలోనే తెలుగునుండి ఇంగ్లీషులోకి సమన్వయంచేసుకొని, పరీక్షకు వెళ్ళి పాస్ కావలసి ఉంటున్నది. ప్రీయూనివర్శిటీ కోర్సు తర్వాత ప్రీ ప్రొఫెషనల్ కోర్సు ఉన్నది. ప్రీయూనివర్శిటీ కోర్సు అయినతర్వాత ప్రీప్రొఫెషనల్ కోర్సుకు వెళ్ళుమని చెబుతున్నాము, కాని యీ కోర్సులకు కావలసిన ఫెసిలిటీస్ లేవు. బి. యస్సీ. లో దాదాపు 60, 70, 90 మార్కులు సంపాదించిన విద్యార్థులు 86 గురు ఆంధ్రయూనివర్శిటీ పరియా నుండి ఉస్మానియా యూనివర్శిటీకి అప్లికేషన్స్ పెట్టారు. "అక్కడ యం. యస్సీ కెమిస్ట్రీ లేదుగనుక, దయచేసి మాకు సీటు ఇప్పించండి" అని వారు అప్లికేషన్స్ పెట్టారు. ఆంధ్రయూనివర్శిటీకి పోయి, "యం. యస్సీ కెమిస్ట్రీ ఎందుకు పెట్టరు? మన ఖర్మం ఏమి కాలింది?" అని అంటే, "మమ్మల్నేమి చేయమంటారు, ఈ స్టార్ వేషన్ డయట్ లో (starvation deit), ఇంకా స్టార్ వేషన్ ఎక్కువ అవుతుందేమోననేటటు

వంటి భయంతోటి మేము పెట్టలేదండి" అని అంటున్నారు. ఆంధ్రా యూనివర్శిటీ ఎందుకు ఉన్నట్లు ? దానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు సహాయం చేయదు? మనము ఆంధ్రులుగా పుట్టాము. ఆంధ్రుల చరిత్ర కావాలనుకొంటున్నాము. "ఆంధ్రుల చరిత్ర మేము వ్రాస్తాము" అని ఆంధ్రయూనవర్శిటి కోరుతున్నది. దానిమీద సానుభూతి మంత్రిగారికి కూడ ఉన్నదనుకోండి. కాని, దానిని త్వరగా ఎందుకు చేయించలేదని అడుగుతున్నాను. ఆంధ్రయూనివర్శిటీ ఆ చరిత్ర వ్రాయటం కొరకు అడిగినటువంటి డబ్బు దయచేసి ఇప్పించి, తెలుగుభాషలో, ఇంగ్లీషు భాషలో వ్రాయిస్తే, శ్రీ ప్రకాశ్‌గారు అడిగిన చరిత్ర "ఆంధ్రుల చరిత్ర" ను మనం ఇచ్చుకోగలుగుతాము. మన సంస్కృతి అభివృద్ధి కావాలంటే, సైన్సు అభివృద్ధి కావాలంటే, విజ్ఞానం అభివృద్ధి కావాలంటే, మనయొక్క సారస్వతము అభివృద్ధి కావాలంటే, దయచేసి ఆంధ్రాయూనివర్శిటీలోను, వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలోను, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలోను మీడియమ్ ఆఫ్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్ తెలుగులో పెట్టేటటువంటి సాధనకోసం ప్రారంభించండి. లేకపోతే మన జనులంతా అడుగుతారు-ఎందుకయ్యా మీరు ఆంధ్రరాష్ట్రంఅడిగారు అని. 'ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ' అన్నది ఇంగ్లీషులో వ్రాశారు. ఆంధ్రగవర్నమెంటు అని ఇంగ్లీషులో వ్రాశారు. ఆవిధంగా ఇంగ్లీషులో వ్రాస్తే మాకు అర్థంకావటం లేదని ప్రజలు అంటారు. ఒక వేళ ఏనాడన్నా ఆంధ్రుడు తన తెలుగు అక్షరాలలో "ఆంధ్ర ప్రభుత్వం" అన్న మాటలు విని, చూసి, తనయొక్క పూర్వచరిత్రను జ్ఞాపకం ఉంచుకొని ముందు చరిత్రకు పరుగెత్తటానికి ఆంధ్రుడిగా బయలు దేరుదామనుకుంటే, అది ఎక్కడఉన్నదో వానికి తెలియనటువంటి అయోమయ స్థితి ఏర్పడుతున్నది. అందుచేత దయచేసి ఆంధ్ర వ్యక్తిత్వాన్ని పోషించటానికి ప్రయత్నం చేయండి. ఆంధ్రులకు ఇంతవరకు జరిగిన సాంస్కృతిక నష్టాలను నిర్మూలించి, పూర్వము ఉన్న సాంస్కృతిక ఔన్నత్యాన్ని, యీనాడు పునరుద్ధరించటానికి ప్రయత్నం చేయండి. ఆ ప్రయత్నం ఏవిధంగా జరుగుతుందంటే,— తెలుగుభాష ద్వారా, మొత్తం రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి విద్యా విధానం అమలు జరిగినపుడే, జరుగుతుంది. కాబట్టి డెమాక్రటిక్ సెంటిమెంట్స్‌ను చంపివేసే ప్రయత్నంమాత్రం పనికిరాదు. అన్‌డెమాక్రటిక్‌గా ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చినటువంటి యీ బిల్లును, డెమాక్రటిక్ ప్రిన్సిపుల్స్‌కు వ్యతిరేకంగా ఉన్న క్లాజులతో కూడుకొన్నటువంటి యీ బిల్లును నేను పూర్తిగా ప్రతిఘటిస్తున్నానని మనవిచేస్తూ, నాకు యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు నా వందనాలు సమర్పిస్తూ ముగిస్తున్నాను.

* *Sri Vasudev Krishnaji Naik* (*Sultanbazar*): Mr. Speaker, Sir, in general, I support the Bill. I have to make some observations on the long-awaited Bill. People at large had a feeling that when money bills were circulated or when Government went ahead with promulgating money bills, they would not give sufficient attention towards the desires and sentiments of traders, citizens or consumers. That was one view which was prevailing hitherto. On the other hand, the educationists, the academicians, the intellectual class were expecting that the University Charter was going to be revised and there was going to be an Act which would give them very far-fetched privileges and that would lead to a more popular and progressive measure. Long expectation was there. It is possible that because of budget deficit, Government could not have acceded to the wishes or sentiments of traders, consumers or certain class of people. This is a Bill which is going to have far-reaching effect on the progeny of the future generation; this is the foundation on which the future education is going to be built up. In such a measure, if we do not give full weightage to the opinions or feelings of learned persons like Senators, whether be of Andhra University, Venkateswara University or Osmania University, I am affraid, we will not be doing full justice to the cause for which we are bringing forward this Bill.

There are certain main principles on which I would like to give my general observations. The Statement of Objects and Reasons as given in the end are very laudable. It has been said: 'that the procedure followed by the Delhi University for the appointment of the Vice-Chancellor of the University may be adopted with some modifications in regard to the appointment of the Vice-Chancellor of the Osmania University.' Here, I think, I have to defer with certain other friends who want the same system followed in the Andhra University to continue - I mean, the system of election. We are no doubt proud and take pleasure that for three years the Andhra University and the Venkateswara University had been doing justice in the matter of election. But, in other Universities where the system of election was not in vogue or even where that system prevailed, it had not contributed towards the democratic spirit as it ought to. Elections lead to frictions, frictions give rise to cliques and cliques to groups. We have, therefore, not developed to that stage where we can follow the salient feature of election system in all spheres. We are still building up our nation and we have not reached that stage. We are in the evolutionary stage of building up of India and during this process

in the educational sphere if we defer ourselves with the democratic spirit I don't think we are doing any injustice.

I will now refer to the principle of nominating three persons who are to submit the panel of names for the post of Vice-Chancellorship. Clause 11 (2) says: 'The Committee referred to in sub-section (1) shall consist of three persons, two of whom shall be nominated by the Syndicate from among persons who are not connected with the University ...' I would like to have a slight change or modification in this. I feel Government also is of the same view. I would like to have two persons nominated, who would be Educationists. I would stress on the word 'educationists', because these two persons are to be nominated by the Syndicate which consists of 14 persons out of which 6 are academicians and 8 non-academicians. So, it will be seen that the weightage given in the Syndicate is not for academicians, but for non-academicians. Amongst this 8, two are nominated by the Academic Council who shall be non-University people, non-teaching people. The non-teaching people are Headmasters of schools, Presidents of Sahitya Academy, Dramatic Academy etc. I cannot understand this. On the one hand, there is weightage in favour of non-academicians and, on the other, it is mentioned in the Statement of Objects and Reasons that the composition of the Senate may be enlarged to provide for larger representation of academic interests and members of the Legislative Assembly. Where is the academic interest prevailing? You are giving representation for academic interests only to a limited extent, be it in the Senate, Academic Council or Syndicate. As I said, you are having three names who are to constitute a Committee for the submission of names and out of those three, two are to be nominated by the Syndicate. The Syndicate's composition is such that the non-academicians are more and even from amongst those who are to come from the Academie Council, you have made it in such a manner that persons of Sahitya Academy or Dramatic Academy can come in and take their seats. And what is their function, to suggest three names for the post of Vice-Chancellor. So, my submission is, if you do not qualify there that the two persons in question should be 'educationists', non-University people may be nominated. I, therefore, suggest that amongst the 3, two, if not at least, one should be an 'educationist' so that they could select such a candidate who would be administratively and academically qualified to discharge the functions of a Vice-Chancellor.

I may state in this connection that the Vice-Chancellor should not only be qualified for administrative purposes, and if that is the

line of thinking on the part of the Government, I think we are not doing correct things on the University Bill. The Vice-Chancellor should both be an academician and administrative person, because we have given so many rights. He has got absolute rights over the Senate. The Senate does not possess so much rights as the Vice-Chancellor. He has been given the right of interpretation of rules; he has been given absolute powers. This post is of great importance and I would prefer mentioning categorically here that one of the persons should be an 'educationist'.

I shall now go to the next point and examine whether we are fulfilling the condition of University autonomy. As my friend, Sri Vavilala Gopalakrishnayya has just now said, you are, on the one hand, telling the University 'all right, we give you so much grant; we acknowledge your autonomy' and on the other hand we say 'we shall be nominating so many persons on the Senate.' What is the percentage kept up there? The percentage of nominations from the academician side and the percentage of nominations from the non-academician side from Panchayat members to the Corporation Mayors is completely balanced. We cannot say how many professors, teachers, lecturers will be there. I can however say that the percentage is completely balanced. After all the Senate is to see that it propagates the interests of the intellegentia class. Therefore, you have kept up the percentage as other Universities have done. But I may tell you that recently the University of Marathwada has placed the percentage of academicians and non-academicians as 60:40. Even in the 60%, they have pinned down the 35% to reperesent teaching class. The recent bill which has received the acknowledgement of all the Marathwada people enunciates the above principle and maintains the objective that the Senate is meant for the teaching class, teaching profession and, therefore, the teaching representation should be more. So, I would desire you to improve the representation of the teaching class. If due representation is given to the teachers, as you have given to the graduates, it will be weighing on the side of the intelligentia.

Now, let me refer to the question of donations. In no other University, you will find the system of donations in return for life membership, as mentioned in this Bill. Hitherto, Rajahs and Maha Rajahs were awarded the title of 'Sir' etc. by Viceroys and Governors because the former used to pay homages, pay huge donations etc. Therefore, the titles were given to them. But what is it we doing here now. In no other University there is such a

practice. Even in Nagpur University, what happens is, someone pays certain money. It is simply mentioned at the time of Senate meeting or Convocation that so and so has paid so much which is acknowledged with gratitude. Here, you have given them permanent life membership for a donation of Rs. 25,000. I know your mind that you want money for the development of the University. But for the development of the University, if you have no avenues in the revenue side of the Budget, take from the pockets of the middle class people or from some other citizens. But let us not give this weightage, just as titles were offered for Maharajahs in olden days, that if I pay Rs. 25,000. I become a Senator. The person concerned will be proud to be a Senator by paying so much, but instead of giving his contribution to the betterment of the University, he would be simply satisfied that he had helped the University financially. In no other University and in no other sphere, you will find this—not only in Asia, but even in European countries. Hitherto, in pre-independence period, we were telling the Government 'no taxation without representation.' We had certain convictions and we were asking representation. Are we trying to give such representation in return for payment of donation? I hope the Government will reconsider this matter at the Select Committee stage, if at all the Bill goes there.

Finally, I observe that the Syndicate will have powers to appoint the teachers of the University below the rank of Readers. As I said, the Syndicate consists of 8 non-academicians and 6 academicians. 'Below the rank of Readers' means Lecturers, and they are going to be selected, not by the Selection Committee. but by the Syndicate. I think this needs amendment, because I don't think the Sahitya Academy people or Dramatic Academy people appointing Lecturers is a sound proposition. Some amendment in that clause is needed......

Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao: He has referred to the members of the Sahitya Academy three times. I do not know whether the hon. Member means that they are low in status or that they are not fit to be in the Syndicate.

Sri Vasudev Krishnaji Naik: They would not be as competent as Lecturers or Principals. I do not mean they are low in status, but I mean compared to Principals......

Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao: There is no provision in the Bill to provide exclusively for members of that type.

Sri Vasudev Krishnaji Naik: In the Academic Council, representation is given to the non-University persons. The non-University persons are Headmasters, members of Sahitya Academy and Dramatic Academy. They are the only three classes which have been mentioned there. I will correct myself, if any other representation is also mentioned in the Bill.

Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao: He pleads for democracy by election and for academic people. This class is something special. How can we exclude such class ... ?

Mr. Speaker: He wants a larger proportion of University people. Nothing else ...

Sri Vasudev Krishnaji Naik: In principle, I have given you one or two lines of thinking. There is one other matter about which I want to invite your attention. The Government is paying the University some money and they have referred to the right of not only examining the accounts but by going into the very spirit of the working of the University by interfering with its working and what not. I think instead of having all these rights with themselves, they could not be better given to the Chancellor alone who is also the Governor and Head of the State so that the autonomy would not be there in full spirit and those powers are too big for the Government to possess themselves.

Finally, Sir, I feel that the Bill requires so many alterations which could be suggested at the time of moving amendments or at he Select Committee stage. With these few observations, I resume my seat.

* శ్రీ ఏ. కూర్మయ్య (గుడివాడ - రిజర్వుడు): అధ్యక్షా! మంత్రిగారు తెచ్చినటువంటి మూడు University ల amending బిల్లులను నేను బలపరుస్తున్నాను. అయితే నాకంటెముందు మాట్లాడిన మెంబర్లు ముఖ్యంగా రావి నారాయణరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, దీంట్లో ఏమైనా defects ఉంటే వాటిని చాల exaggerate చేస్తూ చెప్పారని నేను తలుస్తున్నాను. గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెబుతూ Andhra University లో Vice - chancellor selection కాంగ్రెసు వారు పార్టీ తరఫున పెట్టినప్పటికీకూడా అదృష్టవశాత్తు తగినటువంటి Vice - chancellor ఎన్నుకోబడ్డారు అన్నారు. అది నిజంగా ఆంధ్రులు గర్వించదగినటువంటి విషయం. గత 30 సంవత్సరాలనుంచికూడా Vice - chancallor గారి ఎన్నికలలో తగినటువంటి వారినే మన Andhra University ఎన్నుకుంటోంది కాని రావి నారాయణరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ nominations పద్ధతి బాగుండ లేదు.

మనమందరం కూడా democracy కి వెడుతూ ప్రజాస్వామ్యంలో యింకా ప్రభుత్వంవారు nominations పద్ధతి పెడుతూ Vice - chancellor ను యిద్దరు syndicate లో నుంచి, chancellor ను nominate చేసిన వారి ముగ్గురిలోనుంచి ఒకరిని chancellor nominate చేయడం మంచిది కాదనే భావం ఆయన వెలిబుచ్చారు. ప్రజాస్వామ్యంలో ఎన్నికలు ఉండటం సహజమే. కాని Universityని University విద్యను ఎన్నికలలోకి తీసుకొచ్చి party principles తో పార్టీ వాళ్ళను పెట్టి విద్యను, విద్యార్థులను పాడుచేయడం మంచిది కాదనే భావంతో Government వారు మూడు University లలో కూడా ఢిల్లీ యూనివర్సిటీలో అమలుపరుస్తున్నటువంటి principles నే తీసుకొచ్చి పెట్టారు అని నేను అనుకుంటున్నాను. Nomination పద్దతి మంచిదికాదన్నప్పుడు అందరూకూడా election పద్ధతిలో రావడానికి వీలు ఉంటుందా? అని రావి నారాయణరెడ్డిగారిని అడుగుతున్నాను. Election పద్ధతిలో కూడా చాలవరకు Senate members, Registered graduates నుంచిగాని, Municipal Council నుంచిగాని, పంచాయితీల దగ్గరనుంచి గాని ఎక్కువమంది proffessors, principals of the Colleges అందరుకూడా member లుగా ఉన్నప్పుడు యింకా కొద్దిమంది nomination ల ద్వారా Chancellor గా చేయడానికి provision ఉన్నప్పుడు మనం విమర్శించవలసిన అవసరంలేదు. అది ఉండడంకూడా చాల అవసరమేనని నేను అనుకొంటున్నాను. ఇదివరకు Andhra University Bill వచ్చినప్పుడు honourable శ్రీ కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు M. L. A. గా ఉండేవారు. అప్పటి వారి speeches చదివినట్లయితే nominations పద్ధతి కొద్దిమంది కులాలవారికి, Un-represented community కొరకు ఏర్పాటు చేసినటువంటి పద్ధతి. ఆరోజులలో బెజవాడలో ఉండాలా? వాల్తేరులో ఉండాలా అన్నప్పుడు nomination పద్ధతి, అప్పుడే justice party ప్రభుత్వంలో diarchy ఉన్నప్పుడు, ఏర్పాటుచేయబడ్డది. Justice Party వారు న్యాయం చేద్దామనే ఉద్దేశ్యంతోటే backward classes నుంచి, హరిజనులనుంచి, Tribal communities లో నుంచికూడా తీసుకొచ్చి, వారు election లో రావడానికి వీలులేదు కాబట్టి, వారిలో graduates చాల తక్కువగా ఉంటారు కాబట్టి, Municipalities లో నుంచి గాని, పంచాయితీలలోనుంచి రావడానికి వీలులేదు కాబట్టి, 12 మందికి nominations పెట్టారు. మన బిల్లులో 10 మందినే పెట్టారు. ఈ 10 మంది nomination లో ముగ్గురు Schedule Castes, ఒకరు Schedule Tribe, మిగిలినవారు మళ్లీ Municipalities నుంచి, Representative bodies నుంచి పెట్టారు అది చాలా అవసరం. Nomination లేకపోయి

నట్టయితే Chancellor గా ఒక హరిజనుడినిగాని, backward class ను గాని elections ద్వారా తీసుకువస్తారా అని నేను రావినారాయణరెడ్డిగారిని అడుగు తున్నాను. గత 30 సంవత్సరాల ఆంధ్రయూనివర్శిటీ చరిత్రలో ఒక మనిషి ఈ communities నుంచి వచ్చారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : హరిజన M. L. A. ను ఎన్నుకోనేదానికి మీకే మైనా అభ్యంతరం ఉన్నదా ?

శ్రీ వి. కూర్మయ్య : హరిజన M. L. As ను ఎన్నుకోవడానికి నాకేమి అభ్యంతరంలేదు. కాని...

శ్రీ పి. సుందరయ్య : ఎన్ని సీట్లు యిచ్చారో, వాటన్నింటికి శాసన సభలో ఉన్న హరిజన M. L. As నే Chancellor nomination లేకుండా ఎన్నుకోనేదానికి మీకేమైన అభ్యంతరమా ?

శ్రీ వి. కూర్మయ్య: Separate ఎన్నికలు పెట్టడానికి మీకుచేతకాదు. ఎవరికీ చేతకాదు. Constitution లోనే దీనిని separate చేశారు. ఒక హరిజన M.L A. ను శాసనసభలో నుంచి ఎన్నుకోవడానికి అక్కడకూడా మెజారిటీ కావాలి. పార్టీ ఒప్పుకోవాలి. యితర మెంబర్లు ఒప్పుకోవాలి అదంతా హరిజనుడా, సిరిజనుడా అనే పద్ధతి మీదరాదు. పార్టీలు ఉన్నప్పుడు ఎవరు దానికి తగిఉంటారు, ఎవరుతగి ఉండరు అనే principle తోటి Legislative Assembly నుంచి హరిజనులనుగాని, యితరులనుగాని ఎన్నుకోవడం జరుగుతుంది. ప్రత్యేకంగా backward class కు హరిజనులకు, tribal community గా ఉండేవారిని nominate చేసే ఉద్దేశంతోనే ఈ చట్టంలో nomination పద్ధతి ఎప్పుడో పెట్టారు. Madras ప్రభుత్వంలో పెట్టినటువంటి నామినేషన్ నే మంత్రిగారు యింకా continue చేస్తున్నందుకు, provision కలుగుచేస్తున్నందుకు వారికి నేను అభినందనలు సమర్పిస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్యం అయిన తరువాత Chancellor గారు గాని యితరులు గాని nominate పద్ధతి తీసివేయాలి అనుకొన్నప్పుడు ఈ పద్ధతిలో హరిజనులు గాని schedule tribes గాని రావడానికి వీలులేదు. Graduates లో నుంచి నిలబడ డానికి వీలులేకుండా Municipal Councils లో నుంచి గాని, పంచాయితీబోర్డు ప్రెసిడెంటును గాని తీసుకురావడానికి వీలుగా ఉండేటట్లుగా nomination పద్ధతిని Chancellor గారికి వదిలిపెట్టారు. దానికి నేను మంత్రిగారిని అభినం దిస్తున్నాను. ఇక డబ్బు. భాగ్యవంతుల చేతులలో University ని పెడితే 10 వేలు 25 వేలు, లక్ష రూపాయలలో ఖర్చుపెట్టి ఎన్నికలలో Vice-Chancellor ను ఓడించడానికి వీలుగా ఉండేటట్లుగా ఏ భాగ్యవంతుడైనా చేయవచ్చు అన్నారు.

అయితే గత 30 సంవత్సరాలలో ఎంతమంది ఎన్నివేల రూపాయలు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి యిచ్చారు? నేనుకూడా చాల సంవత్సరాలు Senate లో ఉన్నాను. 25 వేలు యిచ్చినటువంటి Municipalities ఎన్ని ఉన్నాయి? జిల్లా బోర్డులు ఎన్ని ఉన్నాయి? ఎంతమంది వ్యక్తులు ఉన్నారు అంటే చాల తక్కువ మంది ఉన్నారు. డబ్బు ఖర్చుపెట్టి కేవలం ఒక ornament లాగా membership కొరకుమాత్రం రావడానికి మనుష్యులు తయారుగా లేరని చెపుతున్నారు. ఒక వేళ ముందు ఎవరైన వస్తారనుకున్నా రాలేరు. ఎందుచేతనంటే ప్రభుత్వము చేయబోయేటటువంటి Progressive Legisiation లో డబ్బు ఎవరికి ఉంటుందో, ఎవరికి ఉండదో కూడా తెలుసుకోలేకుండా పోతున్నాం. University Vice Chancellorship ను elect చేసుకోడానికి వారి పార్టీ candidate రావడానికి 25 వేలు యిచ్చి, 15 వేలు యిచ్చి లేకపోతే లక్ష రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి మెంబర్లు గావడానికి మాత్రం ప్రజలలో ఎవరుకూడా తయారుగాలేరు. Vice-Chancellorship అనేది చాల అగ్రస్థానం, గురుపీఠం. ఆ గురుపీఠానికి ఎన్నికలుపెట్టి, ఎన్నికలద్వారా ఎవరినో undesirable persons ను తీసుకురావడానికి వీలులేదు. Undesirable persons అని ఎందుకు అంటున్నానంటే పని ఏ విధంగా జరుగుతోందో మనకుతెలుసు. భాగ్యవంతులను, డబ్బు యిచ్చేవారినే Senateలో చేరడానికి, చేర్పించుకోడానికి వీలుగాఉన్నది అని రావినారాయణరెడ్డిగారు అన్నారు. ఆయనే హరిజనుడై ఉన్నట్లయితే, ఆయనే బీదకులంలో పుట్టినట్లయితే ఆయనే జమిందారు కాకపోతే ఆయనమాత్రం ఎన్నుకోబడిఉండేవారు కాదు. ఆయనకూడా భాగ్యవంతుడు అవటంచేతనో, లేకపోతే పార్టీ తరఫునో ఎన్నికలలో వచ్చారు. డబ్బులేనివారికి ఎన్నికలలో ప్రవేశం ఉండదు. హరిజన M. L. A. లు వస్తున్నారంటే Reservation ఉన్నది కనుకనూ, లేక general seat కు నిలబడ్డటువంటి అభ్యర్థి ద్వారానో రావడానికి వీలుగా ఉన్నది. ఏనాడైతే మనదేశంలో Education బాగా అభివృద్ధిలోకి వచ్చి ఓటర్లందరు తమ ఓటుయొక్క value ను realise చేసినప్పుడే నిజమైన democracy అమలులోకి వస్తుంది గాని అంతవరకుకూడా ప్రజాస్వామ్యం అనేది సున్న అని నేను గట్టిగా చెపుతున్నాను. అందుకు రావినారాయణరెడ్డిగారు గాని, యితరులు గాని భయపడవలసిన అవసరంలేదు. ప్రభుత్వంలో ఇప్పుడు మేము ఉన్నాము. రేపు మీరు రావచ్చు. లేక యింకో Labour Government రావచ్చు. ఏ Government అయినా సరే యిటువంటివాటిల్లో కలుగజేసుకోకుండా, ఎన్నికలు లేకుండా, సరైనటువంటివారినే Vice-Chancellor గా నియమించడానికి Chancellor కు అధికారం యివ్వడం సక్రమమైన పద్ధతి. Government కే

whip ఉన్నట్లయితే ఆ రోజు C. R. Reddy గారు గెలిచి ఉండేవారేకారు. కాని Government whip అవడం వాళ్ళ మనుష్యులను తెచ్చుకోవడం అనేది Government యొక్క ఉద్దేశ్యంకాదు. ప్రభుత్వం బాగా ఆలోచించి రాజ కీయాలను University లోకి తీసుకురాకుండా ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఒకరిని Syndicate సూచించిన ఇద్దరు సభ్యుల, Chancellor సూచించిన ఒక సభ్యుడు గల కమిటీ పంపే మూడు పేర్లలో ఒకరిని Chancellor nominate చేసి తీసు కొచ్చే పద్ధతి పెట్టారు. మన ప్రధానమంత్రి పూజ్య జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారి ఉద్దేశ్యం కూడా యిదే. University కి autonomous powers యివ్వాలి. Legislative Assemblies కు గాని, Councils కు గాని వాళ్ళపైన పెత్తనం చేసే అధికారం ఉండకూడదు. చదువులో మనమందరము Educationists కాము. సామాన్యమైన ఓటర్లతో ఎన్నుకోబడినటువంటి వాళ్ళం. కాబట్టి University కి పూర్తి అధికారాలు యిచ్చి, ఛాన్సలరే, వైస్-ఛాన్సలర్ ను nominate చేసే పద్ధతి బాగుందని చెప్పి నేను చాలా హర్షిస్తున్నాను.

ఈ విషయంలో ఒక్క సలహామాత్రం నేను మంత్రిగారికి చెప్పదలచు కున్నాను. కర్నూలులో అప్పుడు Chief Minister గా ఉన్న గోపాలరెడ్డి గారు Andhra University Bill తెచ్చినప్పుడు Syndicate లో ఒక హరి జనుని పెట్టాలని amendment పెట్టాము. Syndicate లో చేయాల్సినవి చాల ఉన్నాయి. ఉద్యోగాల విషయంలో గాని, యింకా యితర విషయాలలో గాని చేయాల్సినవి చాల ఉన్నాయి. అప్పుడు మేము amendment పెడితే– Chief Minister గారు " amendment అవసరంలేదు. Healthy convention ఒకటి create చేసుకొందాము "అని అన్నారు. Healthy convention ను create చేశారు. Legislature లో ఉన్న రాఘవులుగారినే Vice-Chancellor ద్వారా Chancellor గారికి చెప్పి nomination చేయించారు. కులతత్వాలన్నీ తీసేసుకో బోతున్నాం. కుల పిశాచాన్ని నాశనం చేసుకోబోతున్నాం. కులతత్వాన్ని, కులపిశాచాన్ని నాశనం చేసుకోకముందే అధికారంలో ఉన్నటువంటివారు తక్కువకులాలు అనుకొనేవారికి, బీదకులాలకు ఎక్కువ representation యిచ్చి వాళ్ళ యొక్క మనస్సులను మార్చి ప్రభుత్వానికి సహకారం, support లభించే టట్లుగా చేసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. Create చేయబోయే టటువంటి Healthy convention ను మన ప్రభుత్వం రెండు University లలో కూడా అమలుపరుస్తారని నేను అనుకుంటున్నాను.

ఈ సందర్భంలోనే మీ ద్వారా మంత్రిగారికి ఒక విషయాన్ని తెలియ జేస్తున్నాను. ఒకప్పుడు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో "Not less than 4 shall be

nominated, from the scheduled castes" అని ఉండేది. 10 మంది ఉండే కంటె సరైనవాడు ఒక్కడుంటే చాలుననే ఉద్దేశంతో, మన Shedule Castes నుంచి నలుగురు వచ్చేకంటె ముగ్గురినే తెచ్చుకొని, ఒకరిని Schedule Tribes కు ఇచ్చాము. ఆ విధంగా మేము మాలో ఒకరిని తగ్గించుకొని sacrifice చేశాము. చట్టంలో Not less than four" అని ఉన్నప్పటికీకూడా ముగ్గురినే పెట్టినాము. కర్నూలులో ఉండగా create చేసిన యీ healthy convention ను ఇప్పుడు కూడా అమలుపరచి, ఇతర అన్ని కులాలకూ, Backward Classes కూ, Scheduled Tribes కూ అందరికీకూడా ప్రభుత్వంపైన ప్రేమ, ఆదరం కలుగ జేయాలని కోరుతున్నాను. ఇట్లా చేస్తే వారందరి సహకారం ప్రభుత్వానికి వస్తుందని, ఆ విధంగా చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతూ ఈ మూడు బిల్లులను మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. రాజేశ్వరరావు (దివి-రిజర్వుడు) : అధ్యక్షా ! ఈనాడు శాసనసభ ముందున్న యూనివర్శిటీ బిల్లులు చాలా ముఖ్యమైనవి. వాటిలో మొదటిది Andhra University (amendment) Bill 1920 సం॥లో ఆంధ్ర యూనివర్శిటీ చట్టం చాలా ఉన్నతస్థాయిలో చేయబడింది. పాత్రోగారు, సత్యమూర్తిగారు, సి. ఆర్. రెడ్డిగారు మొదలైన పెద్దలంతా ఆనాడు చర్చలలో పాల్గొన్నారు. చాలా ఉన్నతస్థాయిలోనే శాసనం చేయడం జరిగింది. మనం గమనింపవలసిన ముఖ్యవిషయం ఇంకొకటి ఉన్నది. అది యావదాంధ్రకూ సంబంధించినది. విద్యావిషయానికి సంబంధించినది కాబట్టి పార్టీలతో, పార్టీతత్వాలతో, ప్రాంతీయ తత్వాలతో - ఏ తత్వముతో కాని నిమిత్తంలేకుండా కేవలం విద్యావిషయాన్నే దృష్టిలో పెట్టుకొని శాసనాన్ని pass చేయవలసినదిగా పానగల్ మొదలైనవారు శాసనసభలో వారివారి పార్టీలకు freedom of vote ఇచ్చారు. ఈ సందర్భంలో ఈ విషయాన్ని గుర్తుకు తెస్తున్నాను. ఏతత్వంకూడా అందులోనికి రావడానికి వీలులేదు- అని, చాలా నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించాలని వారు నిర్ణయించి ఈ శాసనాన్ని pass చేశారు. ఈ శాసన సభలోకూడా ఈ బిల్లుకు సంబంధించి, ఆ దృష్టితోనే చర్చలు జరుగుతాయని, నిర్ణయాలు జరుగుతాయని నేను సంపూర్ణంగా విశ్వసిస్తున్నాను. ఈ బిల్లును గురించి మాట్లాడేముందుగానే నేను మరొక విషయం చెప్పవలసియున్నది. ఈ 3 బిల్లులనూ చూస్తే మూడు యూనివర్శిటీలలోనూ Co-ordination తీసుకు వచ్చి ఒకేస్థాయిలో నడిపించాలనే ఉద్దేశం ఉన్నట్లు ప్రతిబింబిస్తున్నది. అందుకు నేను ప్రభుత్వాన్ని హర్షించకతప్పదు. అయితే, వారు ఇంకా కొంచెం దీర్ఘంగా ఆలోచించి, ఇంకొకరూపంలో బిల్లును తెచ్చినట్లయితే, నేను చాలా సంతోషించే

వాడను. "డబ్బున్నవారు ఏప్రాంతంతో అయినాసరే అవసరాన్నిబట్టి ఎన్ని యూనివర్శిటీలకైనా పెట్టుకోవచ్చు; ప్రభుత్వానికి ఏమీ అభ్యంతరం ఉండకూడదు, ఆంధ్రులయొక్క అభిప్రాయాలను కనీసం విద్యావిషయంలోనైనా Co-ordinate చేయడానికి ఒకే affiliated University ఉంటే బాగుంటుంది - అని 1954 వ సం॥రంలో అసెంబ్లీ సమావేశం వాల్తేరులో జరిగిన సందర్భంలో శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్శిటీ బిల్లు pass చేసినప్పుడు మేము చెప్పినాము. కాని అప్పుడు ప్రభుత్వం మరొక విధంగా భావించి "Separate University ఉండవలసినదే, దానికీ, దీనికీ సంబంధం వుండకూడదు. ఏ ప్రాంతాని కాప్రాంతానికే యూనివర్శిటీలు ఉండాలి" అన్నారు. ఇప్పుడు మాత్రం అక్కడ వుండే Vice-chancellor ను ఇక్కడ members గానూ, అక్కడ పంచాయతీబోర్డు మెంబర్లను ఇక్కడవేసి, ఇక్కడ పంచాయతీబోర్డు మెంబర్లను అక్కడవేసి, ఇక్కడవుండే శాసనసభ్యులనూ...అక్కడివి ఇక్కడకూ, ఇక్కడివి అక్కడకూ మార్చివేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇప్పటికైనా ఈ అభిప్రాయం కలిగినందుకు నేను సంతోషిస్తున్నాను. ఈ 3 బిల్లులలోనూ ఒకే Common feature కనబడుతున్నది ఇందులో ఏ subject క్రింద ఏ section ఉంటే అందులోకూడా అదే subject క్రింద అదే section ఉన్నది. సెనేటుకు సంబంధించి 3 బిల్లులలోకూడా 16 వ సెక్షనులోనే ఉన్నది. సిండికేటుకు సంబంధించి 3 బిల్లులలోకూడా 18 వ సెక్షనులోనే ఉన్నది. అందువల్ల 3 బిల్లులు తెచ్చేదానికంటే, ఒకే affiliated University గా చేసి, ఒకే బిల్లును తెచ్చి ఒకే సెనేటు, ఒకే సిండికేటు, ఒకే ఎకడమిక్ కౌన్సిలు పెట్టుకుంటే చాలా బాగుండేదేమో! ప్రభుత్వంవారు కొంచెం దూరంగా ఆలోచించి ఆ విధంగా చేసినట్లయితే మేము చాలా సంతోషిస్తాము. శ్రీ రావినారాయణరెడ్డిగారు, శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఈ బిల్లునుగురించి చాలా స్పష్టంగా మాట్లాడినారు. "మీపార్టీ ప్రజాస్వామికం కాదు; మా పార్టీ ప్రజాస్వామికం" అని బల్లగుద్ది చేప్పేవారే "ఈ ప్రజాస్వామికంలో చాలా అనర్థాలున్నాయి. ఇది రాజకీయాలతోకూడి ఉన్నది. విద్యావిషయంలో రాజకీయాలు తీసుకురావడం చాలా పొరపాటు" అని చెబుతున్నారు. కొంచెందూరంగా ఆలోచిస్తే అసలు నాకు అర్థమే కావడం లేదు. అయితే, ప్రజాస్వామికం మీద విశ్వాసం ఉండే అట్లా చేస్తున్నామా, లేక రాజ్యాంగంలో ఉన్నది, నెహ్రూగారో, ఎవరో అంటున్నారు కాబట్టి మనమంతా ప్రజాస్వామికం అంటున్నామా? కూర్మయ్యగారు ఇంకొక అడుగు ముందుకు వేశారు. ప్రజాస్వామికంమీద విశ్వాసంలేనివారు ప్రజాస్వామికం

గురించి మాట్లాడుతున్నారని చెప్పారు. అయితే, ఈనాడు సెనేటు బాడీలో ఉన్నవారెవరు ? Graduates constituency నుంచి 15 మంది, M. As. M. A. (Ph. D.) లు అయిన 40 మంది ప్రిన్సిపాల్సు, ఉంటున్నారు. గవర్నరుగారిచే nominate చేయబడిన ఏ ఒకరిద్దరినోతప్ప మిగతావారంతా University Professors, graduates, post-graduates ఉంటున్నారు. అటువంటి విద్యావేత్తలకు ప్రభుత్వాన్ని పరీక్షచేయడానికి అవకాశంలేకపోతే అక్షరాభ్యాసం లేనివారు, పల్లెటూళ్ళలో ఉన్నవారు ఎట్టి ప్రజాస్వామికాన్ని బోధించడానికి సహాయపడతారో ఒకసారి ఆలోచించాలని వారిని కోరుతున్నాను. అందుచేత, Vice-Chancellor ను nominate చేసుకోవాలిఅనే ఉద్దేశంతో పెట్టుకుంటే మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. అంతేకాని, ప్రజాస్వామికం తప్పు, ప్రజాస్వామ్యాన్ని నడిపించడానికి ఈ విద్యావేత్తలకు సత్తాచాలదు అనే అభిప్రాయాన్ని చెప్పడం చాలా హాస్యాస్పదంగా ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత చదువురానివారి సంగతి ఎట్లా ఉన్నా, ప్రజాస్వామ్యం మీద విశ్వాసం ఉన్నవారు, విద్యావేత్తలు, ప్రజాస్వామికాన్ని పోషించి, కార్యక్రమాలు జరపడానికి ప్రయత్నించాలని మనమంతా గుర్తించాలి. ఈ ఉద్దేశాన్ని మన రాజ్యాంగంలో స్పష్టంగా వ్రాశాము. "Soverign Democratic principles" కావాలనుకున్నాము. వికేంద్రీకృత పంచాయతీరాజ్యాలు అంటున్నాము. Democracy అంటున్నాము కాని, ఈ Democracy మట్టుకు విద్యావేత్తలకు వద్దు అని చెప్పడం అర్థంలేదు. ఈ అభిప్రాయంతో నేను పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఈ బిల్లుకు సంబంధించి, elections లో ఉన్న సాధకబాధకాలు ఏమిటో, nominations వల్ల వచ్చే బాధలు ఏమిటో శ్రీ నాయక్ స్పష్టంగా చెప్పారు. విద్యావేత్త ఉంటేనేగాని, విద్యావిధానం సక్రమంగా నడవదని వారు చెప్పారు. ఆ విషయం పట్టాభి రామారావుగారికి కూడా బాగా తెలుసును. విద్యావేత్తలను ఒక యూనివర్శిటీ గురించి రిపోర్టు వ్రాయమంటే శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్శిటీ పెట్టడం మంచిది కాదు, 3 సంవత్సరాల వరకూ పెట్టడానికి వీలులేదు, ఆనర్స్ కాలేజీ పెట్టి అది కొంతవరకూ నడచిన తరువాత పెట్టడమో, లేదో అప్పుడు ఆలోచిద్దాము" అని వ్రాసి, సెలెక్టు కమిటీ ముందు సాక్ష్యం చెప్పినట్లుగా యూనివర్శిటీ పెట్టడం చాలా మంచిది అని చెప్పిన విద్యావేత్తలు కూడా ఉన్నారు. ఆ విషయం జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. రికార్డులో ఉన్నది కాబట్టి చెప్పడానికి అభ్యంతరంలేదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. మనం వేసుకొనే విద్యావేత్తలు కూడా విద్యావిషయంలో ఎంత నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరిస్తారో వారికి తెలియని విషయంకాదు. అయితే, వారి ఉద్దేశం వేరుగా ఉంటే నాకు

మాత్రం ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఈ విషయంలో నాయక్ గారికి కూడా ఒక విషయం చెబుతున్నాను. ఈ బిల్లుకు సంబంధించి మనం ఒక విషయం ముఖ్యంగా ఆలోచించవలసియున్నది. ఇదివరకు ఉన్న యూనివర్సిటీ బిల్సు ప్రకారం ప్రజాస్వామికాన్ని అమలుచేయడం చాలా తప్పు అన్నారు. ఇప్పుడున్నదాంట్లో 2/3 of the members హాజరు అవ్వాలి. Vice-Chancellor కు సంబంధించి, వారిక్రింద ఉండేవారో, లేకపోతే గవర్నరుచే nominate చేయబడినవారో ఉండాలి. Independent Members తెచ్చిన తీర్మానాలు నూటికి ఒక్కటి కూడా pass కావడంలేదని నా ఉద్దేశం. శ్రీ పట్టాభిరామారావుగారు సెనేటులో చాలాకాలం ఉన్నారు. ఈ విషయం వారికి తెలిసేఉంటుందను కొంటాను. Limited scope లోనే సెనేటును, ప్రజాస్వామ్యాన్ని నడిపించుకుంటూ ఉంటే ఈ వేళ దానిని తగ్గించుతున్నారు. అసెంబ్లీనుంచి ఇదివరకు elected members 6 గురు ఉంటే దీనివల్ల ఇప్పుడు 5 గురే ఉన్నారు. ఇదివరకు Acadamic Councils నుంచి 6 మందిని ఎన్నుకొంటే ఇప్పుడు ఎకడమిక్ కౌన్సిలుకు సంబంధమే లేదు అన్నారు. ఇదివరకు గవర్నరు 17 మందిని nominate చేస్తే ఇప్పుడు Chancellor గారు 16 మందినే nominate చేయడానికి అవకాశం కల్పించి ఉన్నటువంటి democratic element ను తగ్గించడానికే ప్రయత్నిస్తున్నారు. నేను Vice-Chancellor సంగతి చెప్పడంలేదు. University body సంగతి చెబుతున్నాను. సెనేటు, సిండికేటు, అకడమిక్ కౌన్సిలులను గురించి ప్రయత్నం వారు మొట్టమొదటిలోనే వ్రాశారు. సెనేటు అంటే "Supreme governing body of the University" అన్నారు. దాని powers అన్నీ నిర్వచించారు. అయితే, ఈ వేళ మన ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన బిల్లు ప్రకారం చూస్తే ఆ powers ఎంతవరకూ ఉన్నాయో స్పష్టంగా అర్థం అవుతోంది. ప్రతి సంవత్సరం కూడా financial report సెనేటు తయారు చేయాలి. డబ్బు ఎట్లా ఖర్చుచేయాలి, ఎట్లా ఖర్చుఅయినదీ administration ఎట్లా జరిగినదీ సెనేట్ రిపోర్టు తయారుచేయాలి. అందులో ఏమైనా అక్రమాలు జరిగినట్లయితే, Chancellor గారికి, సిండికేటుకు కూడా పంపితే దానిమీద సిండికేటు action తీసికొని, ఫలానా action తీసుకున్నాము అని సెనేటుకు రిపోర్టు చేయవలసిన బాధ్యత ఉన్నది. ఈనాడు ప్రభుత్వంతెచ్చిన బిల్లు ప్రకారం ఆ రెండు important functions కూడా తీసేశారు. ఊరికే information కోసం పంపిస్తారు తప్ప దీనితో సెనేటుకు ఏమీ సంబంధంలేదన్నారు. దానికి ఉండే power తీసేశారు. Degrees confer చేయడం, examinations conduct చేసేందుకు procedure మొదలైనవి సెనేటుచేస్తే మిగతా పనులు సిండికేటు

చేస్తున్నది. Honarary degrees ను confer చేసే బాధ్యత statute ప్రకారం సెనేటుకు సంక్రమించింది. ఇప్పుడు ఈ బిల్లు ప్రకారం ఆ duty ని సెనేటునుంచి తీసుకువచ్చి సిండికేటుకు అప్పగించారు. Statute ప్రకారం వచ్చే అధికారాన్ని తొలగించి, Vice-Chancellor గారు propose చేస్తే Chancellor గారు degrees confer చేస్తే—ఇక సెనేటుకు సంబంధమే లేదన్నారు.

వైస్-ఛాన్సలర్ ప్రపోజుచేసినట్లయితే సిండికేటువారు ఛాన్సలరుకు డిగ్రీస్ యివ్వమని refer చేస్తారట. సెనేటుకు సంబంధం లేదంటున్నారు. అసలు ప్రోసెస్‌లో ఆనరరీ డిగ్రీస్ confer చేసే అధికారం సెనేటుకు ఉంది. కాని statute లో మట్టుకు మార్చారు. బహుశ యిదికూడ మారుస్తారు అనుకుంటాను. దానినిబట్టి చూస్తే సెనేట్‌ను సుప్రీంబాడీ అని, ఏ ఉద్దేశ్యంతో నిర్వచించారో నాకు బోధపడడంలేదు. తరువాత ఆర్డినెన్సెస్ ఉంది. ఈ రోజున సెనేటు statute ను ప్యాసు చేస్తుంది. సిండికేటు ఆర్డినెన్సెస్‌ను ప్యాసు చేస్తుంది. అకడమిక్ కౌన్సిల్ రెగ్యులేషన్స్‌ను ప్యాసు చేస్తుంది. కాని ఈ బిల్లు ప్రకారం సిండికేటు చేసిన ఆర్డినెన్సెస్‌ను గాని, అకడడమిక్ కౌన్సిల్ చేసిన రెగ్యులేషన్స్‌ను గాని cancel చేయడానికి, amend చేయడానికి power యిస్తే అందులో మనం స్పష్టంగా నిర్వచించాలి. Same as otherwise provided under the ordinances and regulations అని ఉంది. అంటే సెనేట్ వారికి, అకడమిక్ కౌన్సిల్ వారికి ఫలానా ఆర్డినెన్సెస్ క్రింద ప్రత్యేకమైన power యిచ్చినట్లయితే దానిని question చేయడానికి వీలులేదు. ఇవన్ని చూచినమీదట ఏమి సదుపాయాలు కలుగచేసినది తెలియడంలేదు. ఇదివరకు యూనివర్సిటీస్‌కు లిమిటెడ్ అధికారాలు ఉంటే ఈ శాసనంచేసి, ఉన్న అధికారాలుకూడ పీకి పారవేశారు. సెనేటును నామమాత్రంగా చేస్తున్నారని, ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక రిప్రజెంటేషన్ చూచుకొంటే రాష్ట్రింలో ప్రత్యేక భాషలకు సెనేట్‌లో స్థానాలు ఉండేవి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం పెట్టిన ఎమెండుమెంటువల్ల ఆ సీట్లు పోతున్నాయి. Chief languages కు అకడమిక్ కౌన్సిల్‌లో సీట్లు యిచ్చారేగాని, సెనేట్‌లో రిప్రజెంటేషన్ ఇవ్వలేదు. ఇంతవరకు హరిజనులకు సెనేట్‌లో 4 స్థానాలు ఉంటే, దానిని మూడు చేశారు. సిండికేట్‌లో ఒకటి ఉంటే అదికూడా లేకుండా చేశారు. తరువాత అకడమిక్ కౌన్సిల్ గురించి కూడ మనవిచేయవలసి యున్నది. ఇదివరకు Head Masters of the High Schools కు రెండు సీట్లు ఉండేవి. ఇప్పుడు Head Masters of the Schools అని అన్నారు. Head Masters of the Schools అంటే ఎలిమెంటరీ

స్కూల్సు అవవచ్చు, సెకండరీ స్కూల్సు అవవచ్చు. దీనినిబట్టి ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా ఉన్న హెడ్‌మాష్టర్లే మెంబర్లుగా అవడానికి అవకాశం ఉంది. తరువాత అకడమిక్ కౌన్సిల్‌కు కొంతమందిని co-opt చేసుకొనే అధికారం యిచ్చారు. ఎన్నికలు నిర్వహించే అధికారం Statute లో సెనేట్‌కు యిచ్చారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం తెచ్చిన అమెండుమెంటువల్ల ఆ అధికారం సెనేటుకు తీసివేసి, అకడమిక్ కౌన్సిలుకు యిచ్చారు. అన్ని బాడీస్ **(bodies)** కు 5 సంవత్సరాల పీరియడ్ పెట్టాలని అనుకొన్నాము. కాని ఈ **co-opt** చేసుకొన్న మెంబర్లు ఎంతకాలం అధికారంలో ఉంటారో నిర్ణయించలేదు. ప్రొసీజరు, మేనరు నిర్ణయించుకొనే అధికారం, అకడమిక్ కౌన్సిలుకు ఎందుకు యిచ్చారో అర్థం కాకుండా ఉన్నది.

ఇక మెంబరుషిప్పుకు సంబంధించిన సమస్య ఉన్నది. అసోసియేషన్సుకు సంబంధించి, 25 వేలు, అంతకు పైబడి యిచ్చినవారికి 5 సం. సభ్యత్వం యిచ్చారు. పదివేలుగాని అంతకంటె యెక్కువ యిచ్చిన వ్యక్తులకు సభ్యత్వం ఇచ్చారు. ఇప్పుడు దానిలో కొంతమార్పు చేశారు. 25 వేలు యిచ్చినవారికి 5 సంవత్సరాలు సభ్యత్వం యిచ్చారు. 10 వేలు కట్టినవారికి 3 సంవత్సరాలు అన్నారు. న్యాయంగా 5 సంవత్సరాలు యివ్వవలసి యున్నది. సెనేటులో వ్యక్తులు సంవత్సరానికి మూడువేలు కడితే చాలనప్పుడు, అసోసియేషన్సు అయిదు సంవత్సరాలకు 15 వేలు కడితే చాలుకదా! 25 వేలు కట్టవలసిన అవసరంలేదు. **Individuals** కు తక్కువపెట్టి వాళ్ళను ప్రోత్సహించాలి. కాని అటువంటిది ఏమీ యిందులో కనుపించుటలేదు. డబ్బు ఉన్నవారిని యిందులో తీసుకొని వచ్చుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారని శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డిగారు అన్నారు. దానితోమాత్రం నేను ఏకీభవించలేకపోతున్నాను. డబ్బు ఉన్నవాళ్ళంతా రారు. ఎవరికైతే విద్యయందు అభిమానం ఉంటుందో వారేయిస్తారు. 10 వేల రూపాయలు యిచ్చేటప్పుడు, వారిసలహా తీసుకోవడంలో తప్పేమి లేదు. తరువాత ఛాన్సలర్ 6 గురు సభ్యులను, శ్రీ వేంకటేశ్వర యూనివర్శిటీ ప్రాంతంనుంచి ముగ్గుర్ని, ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ ప్రాంతంనుంచి ముగ్గుర్ని మ్యునిసిపల్ కౌన్సిల్‌నుంచి nominate చేస్తారు అన్నారు. ఈ విషయంలో నాకు కొంత భేదాభిప్రాయం ఉన్నది. మ్యునిసిపల్ కౌన్సిల్సునుంచి, లోకల్ బాడీస్‌నుంచి కొంతమంది సభ్యులను యూనివర్శిటీకు ఎన్నుకొంటున్నప్పుడు ఈ నామినేషన్ పద్ధతి పెట్టడంలో అర్థమేమిటి? ఒకచోట నామినేషన్ పెట్టి ఇంకోచోట ఎలక్షన్ పెట్టడం ఏమిటి? అంతాకూడ Uniform గా చెయ్యాలి. **By the members of the Panchayets** అన్నప్పుడు రెండుచోట్ల ఒకే విధంగా

ఉండాలి. కాబట్టి శ్రీ వేంకటేశ్వర, ఉస్మానియా, ఆంధ్ర మూడింటిలో ఒకే Principle పెట్టుకొని, అక్కడ ఎలక్షన్ అయితే మిగతాచోట్ల కూడ ఎలక్షనే పెట్టాలి. Nomination అయితే అన్నిటిలో నామినేషనే పెట్టాలి. ఆ విధంగా చేస్తే బాగుంటుంది. ఈ విధంగా చేయడానికి అవసరం అయితే ప్రభుత్వం బిల్లులను సవరించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మొట్టమొదటినుంచి కూడ మనం యూనివర్సిటీలను ఆటానమస్ బాడీస్‌గా చేయాలని అనుకొంటున్నాము. ఆ విషయంలో భేదాభిప్రాయం ఏమీలేదు. అటువంటప్పుడు ఈ బిల్లులను యూనివర్శిటీలకు పంపినప్పుడు, ఆ యూనివర్సిటీలు యిచ్చిన అభిప్రాయాలను ఖచ్చితముగా ఆమోదించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ రోజున అలహాబాదు యూనివర్సిటీలో నెహ్రూగారినో, ఎవరినో, ఎగతాళి చేశారని, అగౌరవపరచారని అదే ఉదాహరణగా తీసుకొని మనం ఇక్కడ వ్యవహరించవలసిన అవసరం లేదు. గత ముప్పది సంవత్సరాల చరిత్రలో మనం ఎవర్ని అయినా ఎగతాళి చేశామా, ఈ సంస్థకు ఏమైన అప్రతిష్ఠ తెచ్చామా అన్నది ఆలోచించండి. సక్రమంగా నడుస్తోంది. అటానమస్‌గా ఉన్నప్పుడు ఏ body కు కావలసిన వ్యవహారం ఎలక్షన్స్ అన్నీ, వారే, నిర్ణయించుకొనే హక్కు ఉంటుంది. అది సక్రమంగా జరిగేటట్లు చూచుకొంటారు. ఏదో ఎక్కడో జరిగిందనే ఉదాహరణ తీసుకొని చేయవలసిన పనిలేదు. యూనివర్సిటీ సెనేటుకు defer చేశారు. ఈ విషయమై వారు ఒక అభిప్రాయాన్ని యిచ్చారు. ఆ యూనివర్సిటీ అభిప్రాయాన్ని మన్నించమని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా చేస్తే ప్రజాస్వామికాన్ని మన్నించినవాళ్ళం అవుతాము. అందుచేత ప్రభుత్వంవారు సక్రమంగా ఈ విషయాలన్నీ పరిశీలించి, సెలక్టుకమిటీలోనైనా అవసరమైన సవరణలు తీసుకొని వస్తారని ఆశిస్తూ నేను విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ పి. నరసింగరావు (హుజూరాబాద్ - జనరల్): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఈరోజున ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ గురించి ఒక ప్రత్యేకమైన బిల్లును, దానికి తోకగా ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ చట్టంతో కొన్ని సెక్షన్స్‌కు అమెండుమెంట్సు చేస్తూ, శ్రీ వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటి చట్టంలో కొన్ని సెక్షన్సుకు అమెండుమెంట్సు సూచిస్తూ ప్రవేశపెట్టారు. ఆంధ్రప్రదేశ అవతరణకు పూర్వమే ఉస్మానియా యూనివర్సిటి ఛార్టరును అమెండుచేయాలని అప్పటి ప్రభుత్వం భావించింది.

Mr. Speaker: I want to give 15 minutes to each member, for today and tomorrow. Let us see day after tomorrow. If there are too many members I will reduce the time limit.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినప్పటినుండి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ ఛార్టరును మార్చాలనే ఆలోచన ఇటు ప్రజలలోను అటు ప్రభుత్వములోను ఉంటూ వచ్చింది. ఆ సందర్భంలోనే ప్రస్తుత వైస్‌ఛాన్సలర్ నియామకం జరగడం, దాని ఫలితంగా తెలంగాణ ప్రజలలో reaction వచ్చి కొంత అలజడి జరగడం, దాని తరువాత ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు వారి అనుమానాలను దూరము చేయుటకు కొన్ని హామీలు ఇవ్వడం జరిగింది. మూడు మాసాలలోపున ఒక మంచి యూనివర్సిటీ బిల్లును అసెంబ్లీ ముందుకు తీసుకవస్తామని వాగ్దానం చేశారు. కాని మూడు మాసాలు గాక ఎక్కువకాలం తీసుకున్నందున ప్రజలలో చెలరేగిన భయాందోళనలను దూరంచేయుటకు మంచి స్వరూపంలో బిల్లు వస్తుందని ఆశించాము. కాని ఈ బిల్లును చూడగానే విచారము కలిగింది. ఏ విషయంలో తెలంగాణ ప్రజలు వైస్ ఛాన్సలర్ నియామకముపై తమ తీవ్ర అసంతృప్తిని వెల్లడించారో ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వం తన చేతులలో పెట్టుకొన్నది. తన యిష్టంవచ్చిన వారిని statutory provisions ప్రకారం వైస్ ఛాన్సలర్‌గా చేయుటకు ఈ బిల్లును తీసుకవచ్చారని చెప్పక తప్పదు. కేవలం ఒక్క బిల్లునే ప్రవేశపెట్టిన బాగుండదని, మరల ఏమి reaction వస్తుందో అనే భయంచేత మిగతా ఆంధ్ర, వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీల అమెండింగు బిల్లును ప్రవేశపెట్టినది, ఇంతకుముందు మాట్లాడిన గౌరవసభ్యులు అక్కడ ప్రస్తుతం ఉన్న ఛార్టర్‌ను ఏవిధంగా అమలులో ఉన్నది, ఎంతమంచిగా నడుస్తున్నది, ఎన్నికలున్నా ఎకడమిక్ పరిస్థితులు చెడిపోకుండా ఎలా సరియైన పద్ధతులలో పని సాగుతున్నదీ మొదలైన విషయాలను స్పష్టంచేయడం జరిగింది. కాబట్టి కేవలం ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ బిల్లు ఉద్దేశాన్ని పూర్తిచేసుకొనుటకు తక్కిన రెండు అమెండింగు బిల్లును తెచ్చారని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. తెలంగాణ ప్రజల reaction కూడ ఇదేవిధంగా ఉన్నదని చెప్పకతప్పదు. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి సంబంధించిన ఏ విషయంవచ్చినా అది విద్యార్థులకు సంబంధించినదైనా; employees కు సంబంధించినదైనా; అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు సంబంధించినదైనా అది అటానమస్ బాడి కాన మేము దానిని గురించి చెప్పలేమని మంత్రులు చెప్తూఉండేవారు. కాని ఈ బిల్లులోని ప్రభుత్వం interfere కాని provision అంటూలేదు. సెనెటు కాంపోజిషన్ విషయంలో; సిండికేట్ విషయంలో, ఎకడమిక్ కౌన్సిల్ విషయంలో, ఎకౌంట్సు విషయంలో,

ఫైనాన్సు కమిటి విషయంలో ప్రతిఒక్కదానిలోనూ ప్రభుత్వ interference ఉన్నది. ప్రతి provision లోనూ as directed by the Government అని ఉన్నది. ఈ విధంగా యూనివర్సిటీ అటానమీని పూర్తిగా నాశనంచేయుటకు; తన యిష్టంవచ్చినప్పుడల్లా interfere అయి పెత్తనం సాగించుటకు ప్రయత్నం చేస్తున్నదని చెప్పకతప్పదు. అందులో ముఖ్యంగా అన్నింటికంటే ఘోరమైన విషయం మరొకటి ఉన్నది. Section 4 లో clause 9 ఒకటి ఉన్నది.

"To transfer any or all the colleges or institutions maintained by the University to the administrative control of the Government or to private agencies on such conditions as it may determine."

అనగా మొత్తం యూనివర్సిటీ existence నే ప్రభుత్వం తలచుకున్నచో wipe out చేయగలుగుతుంది. మొత్తం affiliated ప్రైవేట్, ప్రభుత్వ సహాయంతో నడచు కాలేజిలన్నింటిని ప్రభుత్వం దాని యిష్టంవచ్చినప్పుడు తీసుకొనుటకు అవకాశమున్నది. అంతేగాక inspection and enquiry అని ఎనిమిదవ శెక్షన్‌లో ఉన్నది. దానిలో—

"The Government shall have the right to cause an inspection to be made, by such person or persons as they may direct, of the University, its buildings, laboratories, libraries, museums, workshops and equipment, and of any college or institution maintained by or affiliated to or recognised by the University and also of the teaching and other work..."

బిల్డింగ్సు. ఎక్విప్‌మెంటు సరిగా ఉన్నవా? లేవా ఏమైన సహాయంచేయాలా? లేదా? అనే ఉద్దేశంతో inspect చేయడంలో అర్థమున్నది. కాని టీచింగు విషయంలో గూడ inspect చేస్తుందట! యూనివర్శిటీ ఒక temple of learning. అక్కడ పెద్దపెద్ద ఎకడమీషియన్సు; distinction గల విద్యావేత్తలు ఉంటారు. ప్రభుత్వానికి వారికంటె ఏమి తెలుసునో నాకు భోధపడటంలేదు. టీచింగువిషయంలో ఎకడమిక్ విషయాలలోగూడ ఇటువంటి ఆక్షేపణీయమైన provisions ను పెట్టి యూనివర్సిటీ అటానమీకి విఘాతం కలిగించుచున్నారు. సెనేట్ కాంపోజిషన్ విషయంలో రాధాకృష్ణన్ కమిటీ రిపోర్టులో వందకు మించకూడదనీ; దానిలో internal members 50% కన్న ఎక్కువ ఉండాలనీ, కనీసం external members & internal members equal ratio లో ఉండాలనీ strong recommendation ఉన్నది. కాని ఈ ప్రాతినిధ్యం చూచిన యూనివర్సిటీకి సంబంధించినవారికంటె బయటవారికే ఎక్కువయున్నది. కి బయటివారికి కి యూనివర్సిటీకి సంబంధించివారికి ప్రాతినిధ్యం ఉన్నది. కి లో Finance

Secretary; Educational Secretary; Director of Public instruction; Circle Cammander of national cadet corps; heads of 3, 4 affiliated colleges i. e. Medical College; Engineering; College Agricultural College; Veternery College ఉంటారు. ⅓ లో యూనివర్శిటీకి సంబంధించిన ఎకడమీషియన్సుకు ప్రాతినిధ్యం ఉంటుంది. ఇదిగాక 25 వేలు విరాళమిచ్చిన వారికి life membership, 10 వేల నుండి 20 వేలవరకు విరాళమిచ్చినవారికి 5 సం॥ల membership ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీకి సంబంధించినంతవరకు అంతడబ్బు విరాళమివ్వగలవారు ఉన్నట్లు కనపడదు. కాని గుంటూరు, కృష్ణాజిల్లాలలో శ్రీమంతులున్నారు. అలాంటివారు 25 వేల విరాళం ఇచ్చి, యూనివర్శిటీ సెనెట్ ను పూర్తిగా తమ స్వాధీనంలోకి తీసుకొనుటకు ప్రభుత్వం అవకాశం కల్పించినట్లు అనుమానము కలుగుచున్నది. కాబట్టి ప్రభుత్వం డొంకతిరుగుడు మార్గాల ద్వారా సెనేట్ లో, ఇంకా ఇతర కమిటీలలో ⅔ మెజారిటీని సంపాదించకలుగుతున్నది. ఈవిధంగా ఒకప్రక్క యూనివర్శిటీ అటానమస్ బాడీ అంటూ మరోప్రక్క అధికారమంతా తన గుప్పిట్లో పెట్టుకొనుటకు ప్రయత్నంచేస్తున్నది. అంతేగాక ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ సెనేట్ లో ఆంధ్ర యూనివర్శిటీ ప్రాంతం నుండి, వెంకటేశ్వర యూనివర్శిటీ ప్రాంతం నుండి కొంత ప్రాతినిధ్యం కల్పించబడింది. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ ప్రాంతంవారికి గూడ ఆ యూనివర్శిటీలలో ప్రాతినిధ్యం కల్పించబడింది గాన అది ఆక్షేపణీయం కాదని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవచ్చు. కాని మనము ఈ మూడు యూనివర్శిటీలకు మూడు ప్రాంతీయ యూనివర్శిటీలుగా ఆ యా ప్రాంతాల అవసరాలను తీర్చునట్లు create చేయడం జరిగింది. మొదటి నుండి తెలంగాణ ప్రజలలో అనుమానాలు, భయాందోళనలు ఉన్నవి. అందువల్లనే రీజినల్ కమిటీని నియమించి కొన్ని protections ఇవ్వడం జరిగింది. ఇవి అన్నీ ఉన్నా అనుమానాలు దూరంకాలేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో గూడ ఈ ప్రాంతానికి సంబంధించినంతవరకు ఎకడమీషియన్సుకు బాగా ప్రాతినిధ్యం ఇచ్చి ఈ యూనివర్శిటీని బాగా అభివృద్ధిచేయుటకు ప్రయత్నంచేసే బదులు ఏదో ఒక విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మిగతా యూనివర్శిటీలలో ఉన్న మంచి పద్ధతులను దూరంచేసే విధానం సవ్యంకాదని మీ ద్వారా తెలియ జేస్తున్నాను.

ఇక రెండవది - కొన్ని provisions లో Academic Council లో teachers ను appoint చేసే సందర్భంలో - "The Acadamic Council as constituted under Sub-section (1) may co-opt as members not more than 15 members from among the teachers of the University" అని

వుంది. ఇందులో may co-opt అనికాక shall co-opt అని వుండాలి. Academic Council లో academists వుండాలి. Teachers వుండాలి. professors వుండాలి. దానికి బదులుగా సంగీత నాటక అకాడమీ ప్రెసిడెంటో, లేక యితర లలితకళలకు సంబంధించిన అకాడమీల ప్రెడిడెంట్లో వారు తప్పక వుండితీరాలి ఇక teachers విషయంలో యిద్దరినో లేక ముగ్గురినో ఎన్నుకో వచ్చును. దాని అవసరాన్ని బట్టి ఎన్నిక తేసుకునే పద్ధతిలో clause లో వున్నది. ఇక వైస్-ఛాన్సలర్ ఎన్నిక పద్ధతి మాత్రము యిందులో ఎంత మాత్రము సంతృప్తికరంగా లేదు. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో వైస్-ఛాన్సలర్ ఎన్నిక విషయంలో ఎటువంటి provisions వున్నవో వాటి నన్నింటినీ copy చేసి, యిందులోకూడా చేర్చి, కనీసం ఒక సంవత్సరం వరకైనా వాటిని defer చేయ వలయునని శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రతిపాదించిన సవరణను నేను పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. ఈ బిల్లులో యింకా చాలా లోపాలు వున్నవి. యీ సందర్భంలో యీ విషయాలు మాత్రమే తమద్వారా ప్రభుత్వా నికి తెలియజేస్తూ నేను యింతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

* *Sri Gopal Rao Ekbote* (*High Court*): Mr. Speaker Sir, we are to-day considering a very important bill. The Government have also realised the supreme importance of this bill and therefore it was published for eliciting public opinion.

As far as my knowledge goes, the Osmania University Senate suggested many amendments to this bill. Osmania Teachers' Association which is another responsible body, which represents teachers' interests from the University also bitterly criticised some of the provisions of this bill. Osmania Graduates' Association, another body which claims to be interested in the progress and prosperity of this University similarly condemned several of the provisions of this bill. Likewise, Federation of Commerce & Industries, an Association which has got representation to-day in the University has also suggested various amendments to this bill. It was therefore expected that the Government which tries to elicit the opinion of the public would respect at least the unanimous suggestions made by responiible bodies and individuals. But I find in the bill which is presented to the House, that except cutting off the superfluous limb of the Pro-Chancellor's post, there is no healthy improvement made in any one of the provisions, so bitterly ciriticised by various responsible persons and bodies. I do not know what is going to happen in the Select Committee also, unless the Goverment itself makes up its

mind to follow or pursue this bill in a democratic way and respect the various suggestions given not only by these responsible bodies but also those earlier given by eminent educationists.

Sir, you might know that after we achieved independence the first task to which we assigned ourselves was to reform the University Education. We appointed at the head of the Commission, a person of no less importance and who belongs to our very State, Dr. Radhakrishnan, who after a considerable labour produced a monumental document in the form of University Commission's Report and made various very valuable suggestions in regard to the academic life of the University, in regard to the organisational structure of the University, in regard to the relation which the University should have with the State and Central Governments and various other matters which relate to the smooth and efficient working of the University. It was realised and very appropriately too after we achieved our independence that it is from these Universities alone that we give leaders to various walks of our life. It is only from that point of view that our National Government paid its first attention to the reform of these Universities. I am very sorry to see that after getting the benefit of such a valuable document, in our own State, the various suggestions given by Radhakrishnan's Commission's Report have not been implemented with regard not only to the organisational structure of the University but even in regard to the relation which ought to be maintained between the State Government and the Universities. If this Bill is brought to the notice of Dr. Radhakrishnan and if he sees this unkindest cut coming as it is from his own State, I am quite sure he will say 'You too Brutus'. I am quite sure that if we apply our mind, if we have faith in the basic structure of the University that it is only from that temple of learning or research that we are going to get leaders in the various walks of our National life, we have got very soberly to consider not only the suggestions of the Radhakrishnan Commission's Report but also the suggestions given by the Calcutta University Commission and the various earlier Commissions which had set the educational thought in motion. I might invite the attention of the hon. Education Minister to the latest report coming from a very important University, Harward University Report. It has surveyed the working of the Universitiy and the latest National thought which has now been propounded in that report should serve as a guide to those Universities which have their roots well-established like the Osmania University which has been working for the last more than 40 years.

Now, when we talk of the University and when we realise the importance of a University, we naturally have to consider two or three very important aspects of that institution. One is the academic side of it which I call the heart of the whole institution. The other is the administrative side of it and the third the financial side. If we get out of all these three aspects of the University, an inevitable reply that it is autonomous in its nature then naturally we will have fulfilled all the suggestions given by various educational authorities. But when I look at this bill, I find that not only the overall impact of this bill is unacademic but throughout the Bill I find a particular type of mistrust exhibited as far as the teachers of the Osmania University are concerned. I do not know the reason of it, but I can assure the hon. Education Minister that as far as Osmania University is concerned, the teachers employed in that University have shown exemplary behaviour and have shown an exemplary restraint in their academic walk of life. They are even to-day in the Senate, in the Syndicate, in the Academic Council and various other bodies constituted by the University. And the work which they have turned out, the graduates they have produced in the last 40 years, speak volumes not only of their efficiency but of the very detatched educational outlook which they maintained throughout all these years.

In view of this past record, when I look through the history of the Osmania University which was started in September 1917 by that grand man who had an educational outlook Sir Akbar Hydari and go through the history of the last 40 or 45 years – because I myself an alumni of that University – I feel bound to give expression to the feelings when I see that instead of taking the University ahead on the progressive lines, on the lines suggested by eminent educationists, we are taking it back to those old days when this University was treated as a glorified department of the Government. Sir, I wish to bring to the notice of the House that the latest educational thought as far as this higher education is concerned is to give the maximum autonomy to these Universities. Some people talk rather glibly that the so-called autonomy of this University is a philosophical outlook which exists only in the imagination of certain educationists. I would however like to point out with equal emphasis that the University is not the field for those who are busy in their lucrative professions and want to give their leisure time by sitting in the University Senate or the Syndicate and administer the University. Nor is it the field for those – half-baked politicians who are given representations through various sources.

University is a field from where we have a lot of expectations and if those expectations are going to be hampered or impeded, it is for this House who represent the people and whose desires are going to be fulfilled through the media of this University to exert its influence upon the Select Committee, upon the Government, to modify suitably this Act, because it provides us a very valuable opportunity to give to this old University of this State a very progressive legislation, a progressive administration and a progressive outlook.

With this back-ground, Sir, if we see the formation of the Senate, the construction of the Syndicate, the construction of the Academic Council itself, the only thing which I can say is, as I said, that everywhere mistrust is shown with regard to the teachers who have all their stake as far as this University is concerned. Take the case of the Academic Council. Radhakrishnan Commission had very emphatically suggested that its membership should purely be academic. I do not know as to why the unacademic element has been given discretion to co-opt academic interest in this University, a principle which I have never found in any of the University Bills. If the academic matters of the University are to be managed and administered by those who cannot claim any relation with this academic life of the University, the future of the University can well be imagined rather than described. I would therefore suggest that a very wholesome view should be taken. It is an institution which is very important. It is an institution on which the destiny of our State rests, and it is here that we should put more thought into it and not look at it from the political point of view, not look at it from the money-bags point of view, but look at it purely from an academic point of view, educational point of view and democratic point of view. I would suggest that as far as the Academic Council is concerned, it should be purely academic in its nature and no other interests which have absolutely no relation with the academic life should find any place in the academic body. Take then the case of the University Senate. It has been very rightly suggested as long before as when the Calcutta University Commission was formed and very recently by the Radhakrishnan Commission's Report that the teachers should find a place of honour on this body. This Radhakrishnan Commission's Report was considered by various eminent educationists, in various Seminars, in a recent Conference of the Education Ministers and Vice-Chancellors held at Delhi and they have all suggested that the Senate should be so constructed as to

ensure the majority of the academicians. Two-thirds should represent the academic life of the University and it is only one-third which should represent the external field, and that external field also has been delimited as far as the purpose of representation is concerned. The educationists have never suggested even remotely the idea that this external representation should come from those who ean afford to give Rs. 3000 annually or Rs. 25,000 as a lumpsum grant or those who can afford to pay some donation to the Universtiy. After all, University has not been established only to attract money. Our main purpose is to produce persons who can freely think and act in our socialist democratic State and it is only with that view we have to constitute the entire University. So, two-thirds representation ought to be given to the academicians and the one-third should be given to the external members and these external members should not be drawn from the source from which they are now drawn i.e., Municipalities, District Boards or Gram Panchayats, but they should be drawn from different interests which are closely connected with the University Education, such as the Commerce and Industry and other interests which are allied as far as the vocational and professional side of the University is concerned. It is only from that source the University Commission directs that these one-third members should be drawn. From this source also it is expected that those who have interest in the higher education should be drawn. I fail to understand as to why representation is given to those Gram Panchayats or Municipalities or District Boards who fall within the jurisdiction of either the Tirupati University or the Andhra University, I fail to understand the confused notion of uniformity or bringing in co-ordination between the 2 or 3 different Universities by bringing in these Village Panchayats or Municipal Members. As has been rightly said by one hon. Member it is the academic co-ordination which is the life of the entire co-ordination that is needed here. No effective co-ordination in the academic life or in the administration could be got by bringing in representatives of the Gram Panchayats and Municipalities from the Andhra or Tirupati University areas. The basic principle when we consider the formation of these bodies is, that the persons who are employed in the University and persons who work on the various committees constituted in the University must be thoroughly acquainted with the higher educationol requirements of that particular area which they represent, and so adjust the University education so as to meet the present day requirements of our Society. If that is not going to be

achieved, then this so-called uniformity, this so-called co-ordination is not going to give us any fruit except the various suspicions which have been given expression to in this House. I would therefore request the hon. Minister for Education who is associated with the various Universities, who knows intimately how the Universities are working, to completely disassociate all those elements who have nothing to do with the University Education and adopt all those recommendations made by eminent educationists.

Similarly is the case of Syndicate also. That is the highest Executive body of the University in which the teachers do not find an honourable place. There is a clause in the bill that no representation should be given to the teachers in these particular three classes. I fail to understand why the Osmania University teachers are picked up to exhibit mistrust with regard to them. I can assure the Education Minister that if the entire institution is left in their hands, you will find that they are the real academicians who can manage the institution more efficiently than these businessmen or these half-baked politicians. It is the field which exclusively concerns the educationists and the academicians. We politicians should not interfere in that field or should be the last persons to interfere in that particular field.

Similarly is the case with the Finance Committee and the Selection Committee. With regard to the Selection Committee, the basic principle is to give representation on that body to external experts in particular subjects. It is a universal principle accepted by all the educationists all over India. Sir, you will find, when we comparatively study the other University Acts, that because the appointments are made in the University, and because autonomy is conceded, the power to constitute the Selection Committees is given to the University.

And on this Selection Committee, representation to the various Heads of the Departments, Professors, Deans of Faculties is given, and along with that two external experts are also co-opted in relation to a particular subject – if this wholesome principle is upheld – I think we can ensure very fine appointments to the various posts which fall vacant in the University.

Similar is the case with the Finance Committee. When I look to the provision with regard to the Finance Committee, I find either it is a superflous body because it is a creation out of the Syndicate and consists of the members who are from the Syndicate

itself, or it will impede the work of the Syndicate. If it goes on endorsing the decisions of the Syndicate, it becomes superfluous.

So, if we go through the entire Bill from the point of view of the basic principles of higher educational institutions, I am really very sorry to say that it does not serve the purpose which lies behind the higher education.

As I pointed out earlier, this University is the oldest University which we have in our State and right from 1952, if I remember right, there has been a persistent demand that the present Charter should be altered as it consists of some provisions which are not democratic and which are creating some confusion in the administration of the University. This demand has been before the Government from 1952. In order to fulfil that demand if this Bill is prepared, I should personally feel, after comparing it with the existing Charter, that it is not very progressive. In fact I personally feel that the whole Charter should be scrapped and a more progressive Act should be given to the University. Sir, it is really a matter of great concern to all those who are interested in education to find that inspite of the fact that in 1948 the Government of India undertook to reorganize higher education, and appointed a Committee and its report has been under scrutiny and examination for the last 10 years, nothing has been done. Our State had the benefit of not only the valuable suggestions of Dr. Radhakrishnan's Commission but also of various other Commissions. I may also bring to the notice of the House that Prof. Humayun Kabir who was then the Educational Adviser, issued various circulars to the Governments directing as to how the educational Acts in regard to Universities should be constructed. If I remember right, he also very strongly argued out the case that it would be wrong to interfere with the academic side of the University and push in every kind of unacademic interests into the University. It will not only be suicidal but it will also be ruinous to the cause of the institution. Let what happened in Benaras University serve as a warning to us. Let us learn lessons from other Universities which have failed because they were given wrong Acts. I do not plead, for a moment, that all institutions should be given cent per cent into the hands of teachers. We have to put some checks and counter checks when we construct a particular Act in regard to a particular University. By taking lessons from the Benaras University, Allahabad University, Lucknow University and various other Universities which have shown some signs of maladies on account of defective enactments, let us profit. Let us

profit by the experiences of the other Uninersities and so construct our Bill that we should be proud of giving an Act to the University which no other State has, yet, given, inspite of the fact that Dr. Radhakrishnan Commission's Report has been before all of them for the last ten years.

I hope the Bill is going before a Select Committee and that Committee will give their considered thought to the various other suggestions which hon. Members have made.

One last suggestion I would make, Sir, and I will conclude. Another thing whlch I find in the Bill is the unnecessaay power assumed by the Goverment. As far as Clauses 8 and 20 of the Bill are concerned wherein Government have assumed certain powers with regard to inspection and enquiry and submission of annual reports of financial statements and all that, I think it is all unnecessary. The only justification for these two clauses is that Government annually gives some lakhs of rupees to the University in the shape of block grant. I would be the last person to suggest or even concede that simply because Government happens to give some money which is their primary duty as far as University Education is concerned, they should think it necessary to have control over the University Administration. It cuts at the very root of autonomy of the University. And, as I said, clauses 8 and 20 of the Bill should be so re-constructed that the wholesome principle of University autonomy is not only recognised but conceded in practice. If at all it is found necessary that because Government gives some Grant to the University some kind of control should be there, I would suggest that, as has been adopted in certain Bills in other States, the Chancellor should be empowered to inspect and enquire into the allegations, if any, made. But, the Government, at any rate, should not take these powers to themselves, simply because they give some money to the University.

These are the few suggestions, Sir, and there are other suggestions also, with regard to various other clauses which I think I will make during the course of discussion on clauses.

I thank you, Sir, for the opportunity given.

[Shri Mir Ahmed Ali Khan (ملك پیٹ) شری میر احمد علی خان صاحب* (Malakpet)] — جناب صدر — عثمانیہ یونیورسٹی کے تعلق سے جو بل ایوان میں پیش ہوا ہے میں اسکے چند امور کی طرف توجہ دلانا چاہتا ہوں۔ عثمانیہ یونیورسٹی اس زمانہ کی یادگار ہے جبکہ سنہ ۱۹۲۰ء میں مہاتما گاندھی نے نان کو آپریشن مومنٹ (Non co-operation movement) اور نیشنل ایجوکیشن (National

(education کی آواز اٹھائی تھی - جبکہ علی گڑھ میں جامعہ ملیہ، احمد آباد میں گجرات ودیا پیٹھہ اور بنارس میں کاشی ودیا پیٹھہ قائم ہوئے اور وہاں پر چند پرنسپلس طئے کئے گئے۔ باوجود اس کے کہ اوس زمانہ میں یہاں عوامی حکومت قائم نہیں تھی اس معاملہ میں ضرور ایک اصلاحی قدم اٹھایا گیا اور ایک ایسی یونیورسٹی کا قیام عمل میں لایا گیا جو قومی بنیادوں پر چلائی گئی یعنی جہاں میڈیم آف اسٹرکشن (Medium of instruction) (ذریعہ تعلیم) ایک ہندوستانی زبان رکھا گیا۔ مہاتما گاندھی کی جو آواز تھی اور میں نے جن تین یونیورسٹیوں کا ذکر کیا ہے ان میں جس اصول کو قائم کیا گیا تھا اس اصول کو جامعہ عثمانیہ میں قائم کیا گیا۔ یہ صحیح ہے کہ اس یونیورسٹی کے قائم کرنے والوں سے جو غلطی ہوئی وہ یہ تھی کہ ایک زبان کو انہوں نے ذریعہ تعلیم بنایا۔ خاص طور پر تلگو زبان جو اوس زمانہ کے اسٹیٹ کے ساٹھہ فیصد لوگوں کی زبان تھی اسکو ذریعہ تعلیم نہیں بنایا گیا۔ اسکی تعلیم کا تو ضرور انتظام کیا گیا لیکن اسکو ذریعہ تعلیم کی حیثیت نہیں دی گئی۔ یہ کوتاہی تو یہاں ہوئی لیکن ایک ہندوستانی زبان کو ذریعہ تعلیم بنانے کے اصول کو اون خانگی کوششوں کے ساتھہ جو احمدآباد، بنارس اور علیگڑھ میں شروع کی گئی تھیں یہاں حکومتی لیول پر شروع کیا گیا اور اُردو ذریعہ تعلیم سے (جو کہ ایک خالص ہندوستانی زبان ہے) یہ یونیورسٹی قائم کی گئی۔ موجودہ بل میں اسکا ذکر نہیں ہے حالانکہ اسوقت جو چارٹر موجود ہے اسمیں یہ بتلایا گیا ہے کہ یونیورسٹی کا ذریعہ تعلیم ''ہندوستانی'' ہوگا۔ ''ہندوستانی'' ایک ایسا لفظ ہے جو ہمارے دستور کی چودہ زبانوں میں سے خاص طور پر کسی ایک زبان پر لاگو نہیں ہوتا کیونکہ ان تمام زبانوں کی حیثیت دستوری ہے اس لئے میری گذارش یہ ہے کہ موجودہ حالات میں ہمارے اسٹیٹ کا جو موجودہ سروپ بنا ہے اس کا لحاظ کرتے ہوئے چارٹر میں جہاں یہ درج کیا گیا ہے کہ ذریعہ تعلیم ''ہندوستانی'' ہوگا وہاں یہ بتلایا جائے کہ ذریعہ تعلیم تلگو اور اُردو ہوگا کیونکہ تلنگی یہاں کی اکثریت کی زبان ہے اور اُردو یہاں کی سب سے بڑی اقلیت کی زبان ہے۔ لہذا اسکو صاف اور واضح رکھنا چاھئے۔ میرے پیش رو مقرر صاحب نے جن بڑے بڑے ایجوکیشنسٹس (Educationists) کا ذکر کیا ہے انکا بھی رجحان ہے یہاں کے عوام کا بھی یہی تقاضہ ہے اور جیسا کہ یہاں چالیس سال سے روایت رہی ہے ہم یہ چاہتے ہیں کہ اس ایکٹ میں اسکو مبہم نہ رکھا جائے بلکہ صاف اور صریح طور پر یہ بتلایا جائے کہ یونیورسٹی کا آئندہ میڈیم آف انسٹرکشن کیا ہوگا۔ جہاں پر یہ درج کیا گیا ہے کہ ذریعہ تعلیم ہندوستانی ہوگا وہاں پر یہ بتلایا جائے کہ ذریعہ تعلیم تلگو اور اُردو ہوگا کیونکہ اُردو یہاں کی بڑی اقلیت کی مادری زبان ہے -

دوسری چیز جسکی طرف میں هاوز کی توجهه مبذول کرانا چاهتا هون وه یه هے که یونیورسٹی کی سینیٹ اور کونسل میں تعلیم سے زیاده سے زیاده دلچسپی رکهنے والوں کو زیاده جگه (نشستیں) ملنی چاهئیے۔ لیکن ایك ایسی یونیورسٹی جس کی چالیس ساله تاریخ هے۔ یہاں کے گراجویٹس کے ایسے شاندار کارنامے رهے هین اور جنکو مادر جامعه سے خاص محبت اور لگاؤ هے ان لوگوں کو اسکی سینیٹ پر اور اسکے دوسرے اداروں پر جگه ملنی چاهئیے۔ جامعه عثمانیه کے طیلسانین جو سینکڑوں اور هزاروں کی تعداد مین نکلے هین انهوں نے قومی جدوجهد میں نیشن بلڈنگ ورکس (Nation-building works) مین کارهائے نمایاں انجام دیئے هین۔ جو پروگریسیو (progressive) آواز جامعه عثمانیه کے سپوتوں نے اٹھائی هے اسکی مثال کے طور پر میں اتنا عرض کرنا چاهتا هون که اوس دور میں بهی جو ڈیموکرسی کا دور نهین تها جامعه عثمانیه کے گراجویٹس کی انجمن نے اوس زمانه میں یه رزلیوشن پاس کیا تها که حیدرآباد میں ذمهدارانه گورنمنٹ (responsible govt.) هونا چاهئیے۔ اڈلٹ فرنچائز (Adult franchise) هونا چاهئیے۔ سپریٹ ریپریزنٹیشن (separate representation) نه هونا چاهئیے۔ ایسے پروگریسیو ویوز (progressive views) رکهنے والے پروگریسیو سپوتوں کو اس جامعه نے پیدا کیا۔ میں یه عرض کرونگا که عثمانیه گراجویٹس نه صرف ایسے پروگریسیو ویوز رکهتے هین بلکه انهین جامعه سے محبت هے۔ لهذا میری گذارش هے که جامعه کے طیلسانین کو سینیٹ میں ریپریزنٹیشن دیا جانا چاهئیے اور انهیں کم از کم ایك تهائی ریپریزنٹیشن دیا جائیے۔ جسطرح بمبئی میں طیلسانین کو دیا گیا هے ویسے هی هماری عثمانیه یونیورسٹی میں بهی ریپریزنٹیشن دیا جائیے۔ جناب والا کو یه کچهه انقلابی بات معلوم هوتی هوگی لیکن یه کوئی انقلابی بات نهین هے۔ خود همارے پڑوس، بمبئی مین ایك تهائی ریپریزنٹیشن دیا گیا هے اس لئے میں چاهتا هون که جامعه عثمانیه کے گراجویٹس کو نمائندگی دیجائیے۔ دوسرے گراجویٹس کو نه دیجائیے بلکه میں نے محدود کردیا هے که جامعه عثمانیه کے گراجویٹس کو هی ریپریزنٹیشن دیا جائیے۔

هماری یونیورسٹی کی ایك خاص خصوصیت یه تهی که یہاں پر ریلیجن اینڈ کلچر فیکلٹی (Religion and Culture Faculty) کے نام سے ایك فیکلٹی (faculty) قائم کی گئی تهی۔ یونیورسٹی کے موجوده منشور (چارٹر) میں بهی اس کو قائم رکها گیا هے۔ اس سے تمام مذاهب اور کلچر کی کمپاریٹیو اسٹڈی (comparative) study کا موقع ملتا هے اور اسی قسم کی اسٹڈی کے لئے یه شعبه قائم هے۔ موجوده بل میں صراحتاً یه شعبه نهین رکها گیا هے لیکن موجوده چارٹر میں جس طرح فیکلٹی آف سائنس (Faculty of Science) فیکلٹی آف انجنیرنگ (Faculty of Engineering) فیکلٹی آف میڈیسنس (Faculty of Medicines) شامل هے اسیطرح

فیکلٹی آف رلیجن اینڈ کلچر بھی ہے لیکن اکسپرسلی (expressly) نہین رکھا گیا ہے۔ میرا کہنا یہہ ہے کہ اس کو آئندہ بھی باقی رکھنا چاہئیے کیونکہ اس سے مختلف مذاہب کی کمپاریٹیو اسٹڈی کرنے کا موقع ملتا ہے۔ اسیطرح کا شعبہ دوسرے ممالک کی یونیورسٹیوں میں بھی رکھا گیا ہے۔ امریکہ اور یورپ میں بھی ہے۔ اس کی وجہہ سے ہندو مذہب اور دوسرے مذاہب کی کمپاریٹیو اسٹڈی ہو سکتی ہے۔ خاص طور پر ایسی صورت میں جبکہ ہمارے ملک میں مختلف مذاہب ہین بہت اچھا ہوگا کہ یہاں کے لوگ مختلف مذاہب کی کمپاریٹیو اسٹڈی کرین۔

مین ایک چیز اور عرض کرونگا۔ شائد بعض لوگوں کو اس سے اتفاق ہو۔ یہہ ہو سکتا ہے۔ لیکن مین یہ عرض کرونگا کہ ہمارے یہان بہت سی اچھی چیزین اور بہت سی اچھی روایات رہی ہیں ان مناسب چیزوں کو یہاں سے خارج کرنا مناسب نہین ہے۔ ہمارے یہاں کا جو سسٹم (system) رہا ہے وہ یہہ ہے کہ جو ہمارے یہان کے چیف منسٹر ہون وہی ہماری یونیورسٹی کے چانسلر ہونگے۔ اب اس روایت کو ختم کردیا گیا ہے۔ اس روایت کو باقی رکھنا چاہئیے کیونکہ اس سے کوئی نقصان نہین ہے کہ جو بھی ہمارے چیف منسٹر ہوں وہی ہماری یونیورسٹی کے چانسلر ہوں۔ اس روایت پر عمل ہونا چاہئیے۔ پہلے یہ بل (Bill) میں رکھا گیا تھا لیکن اب اس مین سے نکال دیا گیا ہے۔ میری رائے میں اسکو باقی رکھنے سے فائدہ ہی ہوگا نقصان نہین ہے۔ لیکن اس خیال سے کہ وہ اپنے شخصی خیالات کا اظہار کرینگے اس روایت کو برخواست کردیا گیا ہے لیکن ہیومن ویکنس (human weakness) کا شبہ تو ہر ایک کے متعلق کیا جا سکتا ہے چاہے وہ چیف منسٹر ہوں یا گورنر۔ چنانچہ دوسرے اسٹیٹس میں اسکی مثالین ملینگی۔ لیکن توقع یہہ کیجاتی ہے کہ ان کو پالیٹکس (politics) سے ابو (above) رہنا چاہیے۔ ہمارے یہاں سینیٹ کے اختیارات کافی وسیع رکھے گئے ہین انکو مزید وسیع کیا جا سکتا ہے۔ رہا یہہ شبہ کے کوئی گندی پالیٹکس میں پڑیگا تو یہہ امر تو قوم کے عام معیار پر منحصر ہے۔ اگر ہماری قوم کا معیار اخلاقی اتنا پست ہے تو پھر چاہے چیف منسٹر ہون یا گورنر ان چیزون میں الجھہ سکتے ہین۔ لہذا یہہ کوئی منطقی نتیجہ نہین معلوم ہوتا کہ چیف منسٹر کی چانسلر کی حیثیت سے برقرار نہ رکھا جائے۔ مجھے امید ہے کہ ایکٹ (Act) جب بنے گا تو اس بل کو ایکٹ کی شکل دیتے وقت وہ اس بارے میں ایک اچھا فیصلہ صادر ہوگا۔

*శ్రీ యస్. వి. కె. ప్రసాద్ (చెన్నూరు) : అధ్యక్షా, గౌ॥ విద్యాశాఖ మంత్రిగారు ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టుతూ దీని వెనుక చాలా కాలంనుంచి background ఉన్నట్లు చెప్పారు. నైజాంగారికి, వెనుకపుట్టిన ఛార్టర్‌ను సవరించమని చాలా రోజులనుంచి ఆందోళన జరుగుతోంది. ఈ మధ్య కేంద్రప్రభుత్వం యీ యూనివర్సిటీని తీసుకోనాలా, లేదా— అనే సమస్య తేలకపోవుటవల్ల చాలాకాలమువరకు ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేకపోయిందని చెప్పారు. కాని ఈ బిల్లును ప్రభుత్వం తీసుకురావడానికి, దీనికిముందు ఉన్న ప్రత్యేక పరిస్థితులను గురించి వారు ఏమీ చెప్పకపోవడం చాలా విచారకరం. ఎందుకంటే, ఈ బిల్లులో పెట్టిన కొన్ని కీలక సమస్యలు, దానిని గురించి వారు తెచ్చిన ప్రతిపాదనలు చూస్తే, ఈ మధ్య వచ్చిన సంఘటనలను దృష్టిలో పెట్టుకొని తెచ్చినట్లు కనబడుతోంది. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ వైస్‌ఛాన్సెలర్ నియామకం గురించి, వారిని ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా నియమించడం, దానినిగురించి విద్యార్థులందరూ ఆందోళనచేయడం, ఇతర రాజకీయ పార్టీలు కూడ, ఆ నియమింపబడిన వ్యక్తి యొక్క అర్హతల గురించి అనుమానం లేకపోయినా, ఆ నియామకం సక్రమం కాదని ప్రకటించారు. ఆ పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం తరఫున, ప్రభుత్వంలో చాలా ప్రముఖస్థానమువహిస్తున్న రంగారెడ్డిగారివంటి పెద్దలు, అక్కడ విద్యార్థులకు యిటు ప్రజలకు కూడా కొన్ని వాగ్దానాలు చేశారు. ఆ దృష్టితో త్వరగా ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని వేయడం, ఆ కమిటీ కొన్ని సూచనలు చేయడం, ఆ కమిటీ చేసిన సూచనల దృష్టితో, ఆంధ్ర, శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీల చట్టాలను సవరించాలనే ఉద్దేశంతో దానిని యింకా విస్తరించడం, వారు మొత్తంగా కొన్ని కొత్త సూచనలు చేయడం జరిగింది. ఈ background లో ఈ పరిస్థితులు చూచినప్పుడు మొత్తంగా ఉస్మానియా, ఆంధ్ర, శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలలో తెచ్చిన కీలక సవరణలు అర్థంచేసుకొనుటకు వీలవుతుంది. ఇందులో ముఖ్యంగా వైస్‌ఛాన్సెలర్ నియామకం గురించి ఉన్నది ఏ యూనివర్శిటీకైనా వైస్‌ఛాన్సెలర్ చాలా కీలకవ్యక్తి అని అందరికి తెలుసు. అటువంటి వైస్‌ఛాన్సెలర్ నియామకం గురించి ఉస్మానియా యూనివర్శిటీలో ఉన్న పద్ధతిని ఆంధ్ర, శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్శిటీలకుకూడ extend చేస్తూ ఈ బిల్లు తీసుకురావడం జరిగింది. అసలు ఆంధ్ర, వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలలో నడుస్తున్న పద్ధతి ఏమిటి? ఆ విశ్వవిద్యాలయాలవారి అభిప్రాయం, వారి యొక్క అనుభవం ఈ ప్రభుత్వం ఏమాత్రం గణనలోకి తీసుకోలేదు. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీలో ఒక చక్కనిపద్ధతి కనిపెట్టామని చెప్పి, ఆ కొత్త పద్ధతిని మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ఇతర యూనివర్సిటీలలోకూడ యూని

ఘారంగా అమలు జరుపుటకై, ప్రభుత్వం యీ బిల్లులను తీసుకురావటం జరిగింది. కాని ఆ యూనివర్శిటీస్ ఏమి చెబుతున్నవి? అవి యీ కొత్తపద్ధతిని పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నవి. ఆంధ్ర యూనివర్శిటీ, దాని యొక్క సమావేశంలో యునానిమస్‌గా దీనిని నిరాకరించింది, అక్కడి వైస్ చాన్సలర్‌గారు చెప్పిన విషయాలు మీ దృష్టికి తీసుకువస్తాను.

"The Government for the first time have taken up questions without reference to the University bodies. Formerly Government did not interfere with the University unless the University itself made an approach to the Government seeking minor amendments. Now, for the purpose of bringing a uniform charter for the three Universities, a bill had been drafted by the Government with a major change which was said to be brought about with regard to the choice of the Vice-Chancellor."

అసలు ఇదివరకు ఉన్నటువంటి పద్ధతి ఏమిటంటే, యూనివర్శిటీచార్టర్‌లో ఏవైనా మార్పులు తీసుకురావాలంటే, యూనివర్శిటీ వైపునుండి ఏవైనా సూచనలు వస్తే తప్ప, ప్రభుత్వం తనంతట తాను ఏ విధమైన జోక్యం కలిగించుకొనదు. అటువంటి పద్ధతిని వదలిపెట్టి, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయాన్ని సవరించటానికి ప్రారంభించి, అకస్మాత్తుగా దానికి కాన్‌సిక్వెన్షియల్‌గా, ఆ రెండు యూనివర్శిటీలలో కూడ అక్కడ ఇదివరకు ఉన్నటువంటి ఒక ప్రధానమైన పద్ధతిని మార్చటానికి యీ ప్రభుత్వం ఎందుకు తలపెట్టవలసి వచ్చిందని అడుగుతున్నాను. ఆ విధంగా మార్పుచేయమని వారు కోరారా? ఇదివరకు ఉన్నటువంటి పద్ధతి ఏమైనా దుష్ఫలితాలకు దారితీసిందా? బెనారస్‌లో జరిగిన మాదిరిగా అక్కడకూడ ఏమైనా అరాచకాలకు దారితీసే పరిస్థితులు ఏర్పడినవా? లేదా ఇదివరకు ఉన్న పద్ధతులు యూనివర్శిటీ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో చాలా చెడ్డఫలితాలకు దారితీశాయా? అటువంటివేమీ జరగలేదు. అటువంటి పరిస్థితులున్నాయని మంత్రిగారుకూడ చెప్పలేదు. ఆ యూనివర్శిటీస్ ఇటువంటి అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చినాయని మంత్రిగారు చెప్పలేదు. అటువంటప్పుడు అక్కడ ఒక డ్రాస్టిక్ చేంజ్‌ను తీసుకురావలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? ఇది చాలా చెడు సాంప్రదాయము, వారు తీసుకువచ్చిన యీ మార్పును మనమంతా పూర్తిగా వ్యతిరేకించవలసి ఉన్నది. మన ప్రభుత్వం ఇతర విషయాలలో కూడ ఇదేవిధంగా చేస్తున్నదని చెప్పటానికి విచారంగా ఉంది. ఎక్కడైతే మంచి ఉన్నదో, ఆ మంచిని తీసుకోవటానికి నిరాకరించటం. ఎక్కడైతే చెడు ఉన్నదో దానిని రాష్ట్రం అంతటికి వ్యాపింపచేయటం యీ ప్రభుత్వ విధానంగా

ఉన్నది. మనం ఇదివరకు పన్నుల విధింపు విషయంలో చూశాము. ఎక్కడైతే పన్ను ఎక్కువఉన్నదో, ఆపన్నును రాష్ట్రమంతటికీ విస్తరింపజేయుటంమనం చూశాం. అదేవిధంగా విద్యారంగంలోకూడ, ఎక్కడ చెడు ఉన్నదో, దానిని రెండవ ప్రాంతానికి ఎప్లై చేయటం, మంచిని వదలివేయటం జరుగుతున్నది. అక్కడి విశ్వవిద్యాలయాల యొక్క అభిప్రాయానికి, వారి యొక్క అనుభవానికి విరుద్ధంగా యీనాడు వైస్‌చాన్సలర్ నియామకం విషయంలో మార్పు తీసుకువస్తున్నారు. వైస్‌చాన్సలర్ నియామకం విషయంలో ఉస్మానియా యూనివర్శిటీలో మార్పు తీసుకురావటం, దానినే ఇతర యూనివర్శిటీలలో కూడ తీసుకురావటం జరుగుతున్నది. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ వైస్‌చాన్సలర్ నియామకం విషయంలో మార్పు తీసుకురావటానికి ప్రయత్నించటం వల్ల, తెలంగాణా ప్రజలలో ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ విద్యార్థులలో ఉన్నటువంటి అనుమానాలు ఇంకా బలపడుతున్నవి. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీలో ఇదివరకు ప్రభుత్వం తన ఉద్దేశ్యం ప్రకారం ఒక వైస్‌చాన్సలర్‌ను నియమించింది. వారు మంచివారు కావచ్చును. కాని అందుకు చాలా వ్యతిరేకతవచ్చింది. కాని యీనాడు తమ ప్రెస్టేజ్‌ను నిలబెట్టుకోవటం కోసం ఇదివరకు తాము ఎవరినైతే నియమించారో, వారినే ఏదోవిధంగా ఉంచాలనే పద్ధతిగా ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది అని చాలా తీవ్రంగా అనుమానించటానికి అవకాశం కలుగుతున్నది. ఎందుకంటే, గవర్నర్‌గారు నామినేట్ చేస్తారు అని అంటున్నారు. గవర్నర్‌గారు ప్రభుత్వం యొక్క సలహాలతో చేస్తారనే సంగతి అందరు అంగీకరించిన విషయము. ఇప్పుడు వైస్‌చాన్సలర్‌గ నియమింపబడుటకు ముగ్గురు మెంబర్సును తీసుకురావచ్చును. వారిలో ఒకరిని గవర్నర్ వైస్‌చాన్సలర్‌గా నామినేట్‌చేస్తారు. అంటే, వైస్‌చాన్సలర్ నియామకం యీ ప్రభుత్వ అభిప్రాయానికి అనుకూలంగా ఉంటుంది అనేదానికి సందేహంలేదు. తన ప్రతిష్టను నిలబెట్టుకోవటం కోసం, దొడ్డిదారిని తమకు అనుకూలమైనవారిని వైస్‌చాన్సలర్‌గా నియమించటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది: అన్న అనుమానం తీవ్రం అవుతున్నది. ఇటువంటి పరిస్థితులు సృష్టించటం ఎవరికీ మంచిదికాదు. దానివల్ల చెడు ఫలితాలు వస్తాయని ప్రభుత్వానికి మీ ద్వారా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలు సంలీనం అవటంతో ఏర్పడినటువంటి అభిప్రాయ భేదాలు తొలగించాలనే ఉద్దేశ్యంతో మనమంతా ఉన్నప్పుడు, మళ్ళీ యీ ప్రాంతీయ భేదాలను రెచ్చగొట్టే చర్యలను ప్రభుత్వం తీసుకోవద్దని కోరుతున్నాను. ప్రెస్టేజ్ పాయింట్స్‌తో ఇటువంటి విషయాలకు దోహదం చేసే పద్ధతులు తీసుకురావటం మంచిది కాదని చెబుతూ దానిని విరమించుకోవలసిం

దిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం తన అభిప్రాయాన్ని వదలు కొన్నట్లయితే, ఇప్పుడు ఆంధ్ర వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయాలను మార్పు చేయవలసిన ఆవశ్యకత ఉండదు.

దానిని గురించికాదు. ఒక్క General Education దృష్ట్యా చూచినప్పటి కినీ కూడ ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ, వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలు ప్యాసు చేస్తు న్నవి అనే సమస్యకాదు. గత సంవత్సరము Education admistration గురించి ఢిల్లీలో ఒక సెమినార్ జరిగింది. అది ప్రత్యేకంగా యూనివర్సిటి ఎడ్యు కేషను గురించి జరిగింది. అందులో వారు చేసిన నిర్ణయము యేమిటంటే, "After considering the various views that were expressed regarding the appointment of Vice-Chancellor it was finally agreed that if the existing system was working well there was no need to meddle with it and that if it was not working well the Delhi system might be adopted." అని నిర్ణయించారు. కాబట్టి general గా administrative point of view లో చూచినప్పటికీ కూడ దీనిని గురించి మార్పుచేయటానికి మన విద్యాశాఖ మంత్రిగారుగాని, ప్రభుత్వంకాని ఇప్పుడు జరిగే పద్ధతిలో ఏదైనా బలహీనత ఉన్నదని చెప్పినట్లయితే అప్పుడు దానిని గురించి మనము ఆలోచించ టానికి అవకాశము ఉండేది. ఇది మామూలుగా యిదివరకు ఉన్నట్లుగానే ఉంచితే కూడ ఇకముందైనా అవకాశములు ఉన్నవి. ఏవో political groups ఉన్నవని ప్రధానముగా చెబుతున్నారే కాని అసలు యిప్పుడు మనకు ఉన్న పద్ధతులవల్ల వచ్చే ఇబ్బందులను గురించి ప్రభుత్వం ఏలాంటి సమాచారము తెలియజేయలేదు. ఆ దృష్టితో చూచినను యిప్పుడు ప్రభుత్వము చేయదలచిన పద్ధతి మంచిదికాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు ఇంకొక విషయ మును గురించి అనుమానించవచ్చు. కేరళరాష్ట్రములో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం ఉన్నది. అక్కడ University Vice-Chancellor appointment ను nomination పద్ధతిలో చేస్తున్నారు గదా అదే ప్రకారము మనముకూడ ఎందుకు చేయ కూడదు అనే అభిప్రాయముతో కాకుండా యిక్కడ ఉన్న Cammunist Party వారు ఈ బిల్లును ఎందుకు oppose చేస్తున్నారని అనుకోవచ్చు. కాని అది సరియైన అభిప్రాయముకాదు. మేము చెప్పదలచినది, అక్కడవారు మంచి పద్ధతినే అవలంభిస్తున్నారు గనుక మనముకూడ ఆదేపద్ధతిని అవలంభించమని మా అభిప్రాయము. అంతేకాని, ఈ బిల్లును ప్యాసు చేయకూడదు అన్న ఉద్దే శ్యము ఏమీకాదు. అక్కడ కేరళతో ఏదో చేశారంటే, అక్కడ చేసివుంటే ఉండవచ్చు. కాని అది మంచిపద్ధతి అవునా, కాదా ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. అయినప్పటికినీ మనకు ఉన్న అనుభవము ఏమిటి ? ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి

ఇంతవరకు Elected Vice-Chancellor ఉంటూవస్తున్నారు. అలాంటి పద్ధతిని ఇప్పుడు ప్రభుత్వం తొలగించి, నామినేషన్ పద్ధతి ప్రవేశపెట్టాలని ఉద్దేశించడము అప్రస్తుతము. దానికి మరొకసారి ప్రత్యేకంగా బిల్లును తీసుకుని వచ్చి ప్యాసుచేయించుకోవచ్చు. ఈనాడు ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బిల్లునుబట్టి చూస్తే. నామినేషన్ పద్ధతి ప్రవేశపెట్టాలనే ఉద్దేశ్యము స్పష్టమగుచున్నది. Banares University ఉన్నది. అక్కడ University Education యొక్క Administration అంతా Teachers చేతులలోనే ఉంచాలని కొన్ని అభిప్రాయాలు కలిగినవని దానివల్ల కొన్ని పద్ధతులు మార్చవలసిన అవసరము ఉంటుంది అని ఏదో చేస్తున్నారు. ఆంధ్ర University కి Elected Vice- chancellor ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఉంటూంటే, ఆ పద్ధతిని తొలగించటానికి అది పాలక వర్గమువారికి వ్యతిరేకముగా ఉన్నదని, అందులో తమ ప్రతినిధులను పెట్టి అనేకసార్లు ఎన్నికలు పెట్టడము, ఓడిపోవడము జరిగింది. అక్కడ ప్రభుత్వానికి అనుకూలమైన విద్యావేత్తలను నిలబెట్టి University Administration సాగించుతూ వచ్చారు. ఆ అనుభవముకూడ మనముచూడాలి. కేరళలోగాని, ఇతర యూనివర్శిటీలలోగాని ఏ విధముగ జరుగుతున్నదో, వారి వారి అనుభవములు ఏమిటో చూడాలి. అక్కడ వారుచేసినవిమనముకూడ ఇక్కడ చేయాలనేది ప్రధానముకాదు. ఆ దృష్ట్యా చూడవద్దు అని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే ఇతర విషయాలుకూడ కొన్ని వున్నవి. Syndicate లోను Senate లోను ఏర్పాటుచేసే పద్ధతిచూస్తే, వీటిలో ఏర్పాటుకాబోయే మెంబర్లు ప్రభుత్వము influence కు లోబడే ప్రతినిధులను పెట్టుతున్నట్లుగా బిల్లుసూచిస్తున్నది. ఇందులో అనేకమంది గవర్నరుచేత nominate చేయబడుతున్నారు. అప్పుడు ప్రభుత్వానికి సలహాలు యివ్వడానికి Director of Public instruction, Education Secretary ఉన్నారు, దీనినిబట్టిచూస్తే. అంతా ప్రభుత్వమే చూచుకునేటట్లుగా ఉన్నది. Syndicate లోని సభ్యులు, Senate లోని సభ్యులు చాలాభాగము ప్రభుత్వానికి అనుకూలమైనవారే nominate చేయబడుతున్నారు. దీనినిబట్టి University Adminstration అంతా ప్రభుత్వమే నడుపదలచుకున్నదని బోధపడుతున్నది. ఇదివరకు మొట్టమొదటిసారిగా ఆంధ్ర గవర్నమెంటు Venkateswara University కి Chief Justice ను Chancellor గా పెట్టింది. ఆయన తనకు తోచినట్లు independent గా వ్యవహరిస్తారని, అప్పటి ప్రభుత్వంయొక్క బలము తగ్గి రద్దుకాగానే, ఈ ప్రభుత్వము వచ్చి Chief Justice ను తొలగించి తమయొక్క సలహాలకు అనుగుణ్యముగా పోయే గవర్నరుగారిని Chancellor గా ఏర్పాటు చేశారు. University Autono-

mous Body అని చెబుతున్నప్పుడు, యీ పద్ధతి ఏవిధముగా సక్రమమో గుర్తించాలి. University Administration అంతా ప్రభుత్వము తన సలహాల ప్రకారమే నడిపించదలచుకుంటే, అది Autonomous Body ఎట్లాఅవుతుంది ? కాబట్టి University Administration అంతా ప్రభుత్వం తన చేతిలో పెట్టుకుని నడిపించాలని ఉద్దేశిస్తున్నట్లు స్పష్టముగ బోధపడుతున్నది. అందువల్ల ఈవిధముగ నామినేషన్సుద్వారా సెనేటులోను, సిండికేటులోను సభ్యులను ఏర్పాటుచేసేపద్ధతి తీసివేసి ఎన్నికలపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టాలని అలాంటి general principle మీద జరిగేటట్టు ఏర్పాటుచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎన్నికలు జరిపేటప్పుడుకూడ Secondary grade Teachers, Headmasters, వారికి ఉంటున్న అనుభవములుకూడ University కి అవసరము. కేవలము University Teachers నే కాకుండా వీరినికూడ సెనేటులోకి, సిండికేటులోకి వచ్చేటట్లు చూడాలి.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : సభలో కోరం లేనట్లు ఉన్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కోరం ఉన్నది.

శ్రీ యస్. వి. కె. ప్రసాద్ : ఇందాక Ekbote గారు గూడ చెప్పారు. Academic interests ఉన్నవారికి, ఉన్నత విద్యతో సంబంధము ఉన్నవారికి యూనివర్సిటీలో ప్రాతినిధ్యము యివ్వాలని అన్నారు. అలాంటప్పుడు ఆ ప్రాతినిధ్యము ఒక్క University teachers కే కాదు. మామూలు Secondary Education కు సంబంధించిన వారికిగూడ University Education కు లింకు పెట్టి ఇందులో ప్రాతినిధ్యము యివ్వాలి. వారియొక్క అనుభవములనుకూడ తెలియజేయటానికి వీలు ఉంటుంది. ప్రభుత్వము యీ విషయంకూడ consider చేయాల్సి ఉంటుంది. వారిలో నుంచి వారినే నామినేటు చేసే పద్ధతి కాకుండా అక్కడకూడ ఎన్నికలు పెట్టే పద్ధతి ఉండాలని అంటున్నాను.

మరొక విషయము. ఈ బిల్లును పరిశీలించిచూస్తే, వివిధ రంగాలలోను University Administration యొక్క control అంతా ప్రభుత్వం తనచేతిలోనే పెట్టుకోనేటట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ఒక్కొక్క దానికి ఒక్కొక్క లింకు ఏర్పాటు చేసుకుంటున్నది. ఇందులో నామినేషన్ పద్ధతే కాదు, Inspection పద్ధతికూడా కనబడుతున్నది. దీనిని గురించి నా మిత్రుడు నరసింగరావుకూడ చెప్పారు. ప్రభుత్వంచేసే Statutes వగైరాలు గవర్నరుగారు అంగీకరిస్తే తప్ప ఇక్కడ సభ ముందుకురావు. Inspection ద్వారా ఏవైనావస్తే, దానిపైన రిపోర్టును గవర్నరు

గారే Chancellor గనుక వాటి విషయములో instructions యిస్తారు. అవితప్పకుండా అమలు జరపవలసిఉంటుంది. అమలు జరపకపోతే దానిపైన Chancellor directions ఇవ్వవచ్చు. Select Committee లో Director of Public Instruction కు యింకా Education Department కు సంబంధించిన ఇతర అధికార్లకు యూనివర్శిటీలలో సంబంధముఉండేటట్లు ఏర్పాటుచేయ నుద్దేశిస్తున్నది. అక్కడక్కడ ఆయా లింకులలోను, ఆయా రంగాలలోను ప్రభుత్వము తన అభిప్రాయాలను నెరవేరేటట్టు చేసుకోవాలనే పద్ధతే తన ప్రధాన లక్ష్యముగా పెట్టుకున్నట్లు బోధపడుతున్నది. ఇలాంటి అవకాశములు లేకుండా మార్పులు చేయవలసిఉన్నది. ఈ మార్పులు సెలెక్టు కమిటీవారు తగిన amendments ద్వారా చేయవచ్చు. యూనివర్శిటీ Administration కు సంబంధించిన ప్రతి రంగములోను ప్రభుత్వము తనకు అనుకూలపరిస్థితులు ఉండేటట్లు, తన ప్రభావము నడిపించుకునేటట్లు, లేకుండా చేయటానికి సెలెక్టు కమిటీవారు తగిన రక్షణలు బిల్లులో కలుగజేయాలని కోరుతూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

Mr. Speaker: The House now stands adjoourned till 8-30 A.M. tomorrow—

[*The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Thursday, the 3rd July 1958.*]